Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!

Кошт нумару 5 кап.

Савецкая Беларусь

154кр. "Савецкая Беларусь" Одеса, Пастера, 13 Дзярж. Публічн. бібліят. студз. [illegible]

Орган Цэнтрал[illegible] Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.
Матэр'ял прыймаецца з 9—3 да 3½ гадз.
Непрынятыя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса, Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible]
ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible]
ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible]

10 год выданьня. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 162 (2651) Пятніца, 19-га ліпеня 1929 г.

Кітайскі ўрад на нашу мірную прапанову адказаў правакацыйнай нотай

Ваенная зграя генэралаў наносіць сьмяротны ўдар працоўным Кітаю.

ГОЛАС САВЕЦКАГА УРАДУ—ГОЛАС ПРАЦОЎНЫХ УСЯГО СЬВЕТУ. ПРАЦОЎНЫЯ ДАДУЦЬ РАШУЧЫ АДПОР ПАДПАЛЬШЧЫКАМ ВАЙНЫ.

НОТА ДАВЕРАНАГА Ў СПРАВАХ КІТАЙСКАЙ РЭСПУБЛІКІ пана СЯ-ВЭЙ-СУНА НА ІМЯ НАМЕСЬНІКА НАР. КАМ. ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ т. КАРАХАНА

МАСКВА, 17-га ЛІПЕНЯ 1929 ГОДУ.

„Пан Народны Камісар! Маю гонар давесьці да Вашага ведама наступную тэлеграму міністэрства замежных спраў Кітайскай рэспублікі, атрыманую мною сёньня, 17 ліпеня: „Расшыфроўка Вашай тэлеграмы ад 14-га ліпеня скончана толькі сёньня. Загадваем Вам перакласьці [illegible] расей[illegible] ову і перадаць Народнаму Камісару па Замежных Справах Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік у пісьмовай форме наступны адказ на яго ноту ад 13-га ліпеня:

„З таго часу, як у 1924 годзе была падпісана кітайска-савецкая згода, дыплёматычныя адносіны між дзьвюма дзяржавамі сапраўды ўмацаваліся. На аснове звычайнай дружалюбнасьці адносіны кітайскага ўраду і яго народу да савецкага ўраду і яго народу заўсёды прасякнуты былі духам роўнасьці і шчырай дапамогі. Але за апошні час у межах Кітаю ня раз выкрываліся як арганізаваная прапаганда, так і [illegible] праца, накіраваная да таго, каб падштурхнуць кітайскі народ да зруйнаваньня кітайскага грамадзкага ладу, і да таго, каб народ паўстаў проці кітайскага ўраду. Апошні, вымушаны гэтым, ня мог ня ўжыць належных захадаў да падтрыманьня грамадзкага парадку кітайскай дзяржавы. На гэты раз вобыск у памяшканьні савецкага консульства ў Харбіне і захады ў адносінах Усходня-Кітайскай чыгункі зроблены былі ўладаю 3-х усходніх правінцый са спэцыяльнаю мэтаю—пазбавіцца ад раптоўнага парушэньня, якое магло выбухнуць, спакою і парадку, прычым улада прымушана была ўжыць належныя захады тэрмінова і выказала самую вялікую асьцярожнасьць, каб сфэра дзеяньняў не агарнула вялікага абшару.

Урад кітайскай рэспублікі ня раз атрымліваў даклады мясцовай улады 3-х усходніх правінцый аб тым, што кіраўнік Усходня-Кітайскай чыгункі і галоўныя супрацоўнікі гэтай чыгункі з савецкіх грамадзян ня выконваюць дакладна часовае згоды 1924 году аб Усходня-Кітайскай чыгунцы ад самага пачатку да гэтага часу. На працягу апошніх гадоў кіраўнік і іншыя зрабілі так многа процізаконных учынкаў, якія выходзяць за межы іх правамоцнасьці, што няма магчымасьці пералічыць усе гэтыя ўчынкі. Такім парадкам, і кітайскія супрацоўнікі Ўсходня-Кітайскай чыгункі, якія жадаюць не парушаць згоды і выконваць на ёй свае абавязкі, пазбаўлены магчымасьці ажыцьцяўляць згоду, а тым больш савецкія супрацоўнікі, якія карыстаюцца савецкімі ўстановамі ў данай мясцовасьці праводзяць тайным парадкам прапаганду, якая парушае кітайска-савецкія згоды. На гэтых прычынах мясцовая ўлада 3-х усходніх правінцый не магла ня ўжыць у адносінах да Ўсходня-Кітайскай чыгункі даных захадаў. Выразна і зразумела, што адказнасьць за парушэньне кітайска-савецкай згоды не ляжыць на нашым баку.

Водлуг вестак, якія мае міністэрства замежных спраў, атрыманых ад свайго пасольства і консульства ў СССР, Дзяржаўная Палітычная Управа Савецкага Саюзу бяз ніякіх прычын арыштавала і трымае пад вартаю ня менш тысячы нашых эмігрантаў і гандляроў. Прыяжджаючыя з СССР нашы грамадзяне прыгнечаны ўчынкамі савецкага боку і пазбаўлены магчымасьці існаваць яшчэ большая колькасьць. Адначасна савецкія эмігранты і гандляры, якія жывуць у Кітаі, і савецкія камэрцыйныя ўстановы, якія знаходзяцца тут, карыстаюцца з боку ўраду Кітайскай рэспублікі гасьціннасьцю, спрыяньнем, і ўсім ім дадзены вялікія выгоды. У адносінах да савецкіх грамадзян у Кітаі ня чынілася ніякіх перашкод і ніколі ня ўжывалася аднабаковай несправядлівасьці. І калі на гэты раз улада 3-х усходніх правінцый учыніла арышты савецкіх грамадзян і апячатала савецкія ўстановы, дык выключна з мэтаю пазбавіцца ад процідзейнае прапаганды і падтрымаць належны грамадзкі парадак і спакой.

Урад кітайскай рэспублікі, хоць і ня лічыць ніжэйпададзеныя пункты згоды, але калі савецкі ўрад, папершае, вызваліць усіх арыштаваных Палітычнаю Ўправаю кітайскіх грамадзян і дасьць ім магчымасьць вярнуцца на бацькаўшчыну, ня ўключаючы сюды тых асоб, якія вызвалены згодна паручыцельства пасольства і консульстваў з дазволам жыць у межах СССР, і, падругое, калі ўсім нашым грамадзянам, гандлярам і таварыствам будзе гарантавана належная і неабходная абарона, дык у адпаведны момант будуць ужыты адпаведныя адносіны да ўсіх апячатаных савецкіх устаноў. Адным словам, урад кітайскай рэспублікі і яго народ адносяцца да савецкага ўраду і яго народу з надзеяй, што савецкі ўрад самасьвядома выправіць свае няправільныя дзеяньні, учыненыя ў мінулым, а ў адносінах да данае справы неабходна, каб савецкі ўрад з павагаю адносіўся да суверэнітэту Кітаю і яго законаў і не рабіў прапаноў, якія адхіляюць існуючыя факты.

Урад Кітайскай рэспублікі мяркуе аддаць загад свайму пасланьніку пану Чжу-Шау-Ян, варочаючыся да месца сваёй працы, спыніцца па дарозе ў Харбіне і ўсё рассьледаваць. Усе справы, якія датычаць узаемаадносін СССР з Кітаем і адносіны з Усходня-Кітайскай чыгункай маглі-б своечасова і супольна з Народным Камісарыятам па замежных Справах Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік вырашаны па справядлівасьці і закону.

Міністэрства замежных спраў кітайскай рэспублікі.

Гор. Нанкін, 16 ліпеня.

Прымеце, пан Народны Камісар, запэўненьні ў маёй да Вас пашане і інш.".

Ся-Вэй-Сун.

НОТА НАМЕСЬНІКА НАР. КАМ. ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ т. КАРАХАНА НА ІМЯ ДАВЕРАНАГА У СПРАВАХ КІТАЙСКАЙ РЭСПУБЛІКІ пана СЯ-ВЭЙ-СУНА

МАСКВА, 17-га ЛІПЕНЯ 1929 ГОДУ.

„Пан даверанны ў справах! Падьвярджаю атрыманьне Вашай ноты ад 17-га ліпеня гэтага году з адказам кітайскага ўраду на прапанову ўраду СССР ад 13-га ліпеня гэтага году [illegible] зусім умераныя прапановы: 1) адмену аднабаковых і зусім незаконных учынкаў кітайскай улады на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы, якія парушаюць сучасныя згоды між СССР і Кітаем; 2) спыненьне рэпрэсій проці савецкіх грамадзян і савецкіх устаноў; 3) склік канфэрэнцыі бакоў для ўпарадкаваньня ўсіх пытаньняў, зьвязаных з Усходня-Кітайскай чыгункай.

Кітайскі ўрад у адказ на прапанову ўраду СССР па сутнасьці справы адхіліў гэтыя прапановы. Замест адназўленьня пекінскай і мукдэнскай згод, аднабакова адмененых кітайскаю ўладаю, і захаваньня, такім парадкам, базы для добрасуседзкіх адносін, нота кітайскага ўраду санкцыянуе аднабаковую адмену гэтых згод і тым самым зьнішчае магчымасьць нармальных дачыненьняў між абедзьвюма дзяржавамі. Замест адмены незаконных учынкаў дубаня Ўсходня-Кітайскай чыгункі, які гвалтоўна зволніў з працы афіцыйных асоб, назначаных праўленьнем па прадстаўленьні ўраду СССР, нота кітайскага ўраду санкцыянуе гэтыя незаконныя ўчынкі, апраўдваючы гэтым самым захоп Усходня-Кітайскай чыгункі.

Замест спыненьня незаконных рэпрэсій [illegible] радкаваньня ўсіх канфліктных пытаньняў, нота кітайскага ўраду абыходзіць гэтае пытаньне моўчкі, адхіляючы тым самым прапанову ўраду СССР аб канфэрэнцыі і зьнішчаючы, такім парадкам, магчымасьць упарадкаваць канфлікт праз пагодзжаньне бакоў.

Спасылка ноты кітайскага ўраду на прапаганду, як на прычыну незаконных дзеяньняў кітайскай улады, няшчырая і фальшывая, бо кітайская ўлада мае на сваёй тэрыторыі належныя сродкі, каб не дапушчаць і спыняць такую дзейнасьць, калі-б яна сапраўды мела месца, без таго, каб захопліваць Усходня-Кітайскую чыгунку і парываць існуючыя між Кітаем і СССР угаворныя адносіны. Сапраўдная прычына гвалтоўных учынкаў кітайскай улады па Ўсходня-Кітайскай чыгунцы і ноты кітайскага ўраду ад 17-га ліпеня, якая санкцыянуе гэтыя гвалты, становіцца асабліва яснай з афіцыйнай дэклярацыі галавы кітайскай дзяржавы пана Чай-Кай-Шы, агалошанай у друку. У гэтай дэклярацыі Чан-Кай-Шы, кажучы аб незаконных учынках кітайскай улады на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы і апраўдваючы гэ[illegible]

[illegible] таньняў і канфліктаў на Ўсходня-Кітайскай чыгунцы, выкліканых кітайскаю ўладаю і паглыбленых нотаю кітайскага ўраду ад 17 ліпеня. На падставе вышэйпамянёнага саюзны ўрад прымушан ужыць наступныя захады, ускладаючы ўсю адказнасьць за вынікі на кітайскі ўрад:

1. Адклікаць усіх савецкіх дыплёматычных, консульскіх і гандлёвых прадстаўнікоў з тэрыторыі Кітаю.

2. Адклікаць усіх асоб, назначаных саюзным урадам на Ўсходня-Кітайскую чыгунку з тэрыторыі Кітаю.

3. Спыніць усякую чыгуначную сувязь між Кітаем і СССР.

4. Прапанаваць дыплёматычным і консульскім прадстаўнікам Кітайскай рэспублікі ў СССР зараз жа пакінуць межы СССР.

Разам з тым Саюзны ўрад заяўляе, што ён захоўвае за сабою ўсе правы, якія выцякаюць з Пекінскай і Мукдэнскай згод 1924 году.

Прымеце і інш.

Л. Карахан".

Дамо адпор кожнаму, хто паспрабуе сарваць будаўніцтва сацыялістычнай краіны

ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПРАЦОЎНЫХ МЕНСКУ

Учора а чацьвертай гадзіне дню працоўныя Менску арганізаванымі шэрагамі пачалі зьбірацца на Пляц Волі, каб заявіць аднадушны пратэст супроць нахлага наскоку кітайскай ваеншчыны на Ўсх.-Кітайскую чыгунку, а таксама і супроць польскіх фашыстаў, забараніўшых уезд дэлегацыі польскага працоўнага насельніцтва СССР на Варшаўскі зьезд палякоў.

Больш 15.000 чалавек прысутнічае на мітынгу-пратэсьце. Сотні плякатаў

Тысячы працоўных Менску вышлі на вуліцу заявіць сваю гатоўнасьць грудзьмі адстаяць заваёвы Кастрычніка.

узьнімаюцца над шматтысячным натоўпам.

З плякатаў працоўныя Менску заяўляюць.

— Сьмерць кітайскай буржуазеі, няхай жывуць працоўныя кітайцы!

— Па першаму клічу Савецкага ўраду станем на абарону СССР—бацькаўшчыны пралетарыяту!

— Прэч польскую буржуазею, якая рыхтуе вайну супроць Савецкага Саюзу!

Адчыняецца мітынг.

У чатырох мясцох выступаюць адзін за адным прамоўцы-рабочыя ад варштату і прадстаўнікі працоўнай інтэлігенцыі.

Адчыняе мітынг прадстаўнік акруговому партыі т. Цэнцынер. Першым выступае тав. Хлеўнікаў.

— 2 буйныя падзеі апошніх дзён хвалююць працоўных усяго СССР. Першае—гэта бандыцкі налёт кітайскай ваеншчыны на Усх.-Кіт. чыгунку і гвалт над савецкімі грамадзянамі.

Другая падзея, гэта—недапушчэньне дэлегацыі працоўных палякаў СССР на зьезд у Варшаву.

Не зважаючы на тое, што мы ўжылі ўсе меры, каб мірным шляхам уладзіць канфлікт, кітайскі ўрад прыслаў нам нахлы адказ.

Пралетарыят СССР, праводзячы мірную палітыку, ні ў якім разе не дазволіць зьдзеквацца над сабой зграі ваеншчыны, якая дзейнічае пад кіраўніцтвам сусьветнага капіталу.

Наша Чырвоная армія здоле абараніць інтарэсы працоўных. Рабочая кляса і працоўнае сялянства ў патрэбны момант напоўняць шэрагі Чырвонай арміі...

Польскі фашысцкі ўрад шалёным тэмпам рыхтуецца да нападу на СССР. Фашысты пабаяліся пусьціць нашу дэлегацыю працоўных палякаў на Варшаўскі зьезд, каб працоўныя Польшчы не даведаліся праўды аб СССР, каб не разьбілі іх імпэрыялістычных плянаў...

Мы жадаем займацца будаўніцтвам сваёй гаспадаркі, каб выканаць 5-цігадовы плян, але, калі на нас нападуць, дык рабочая кляса СССР дасьць па руках сваім ворагам.

Тав. Кукелка—старшыня беларускай дэлегацыя працоўных плякаў на зьезд у Варшаве заявіў, што бацькаўшчына працоўных палякаў ня Польшча, а Савецкі Саюз. Працоўнае польскае насельніцтва СССР у любую хвіліну гатова паўстаць на абарону сваей бацькаўшчыны—Савецкага Саюзу.

Рабочы фабр. Меншвэй т. Бэрман гаворыць,—капіталісты ня могуць спакойна глядзець на наша будаўніцтва, на разьвіцьцё краіны саветаў; кожная наша дасягненьне—сьмяротны ўдар усясьветнай буржуазеі, якая ўвесь час рыхтуецца задушыць пралетарскую дзяржаву. Рабочыя гатовы варштат зьмяніць на вінтоўку і ўстаць на абарону заваёў Кастрычнікавай рэвалюцыі...

Т. Мысьленскі ад імя польскай інтэлігенцыі заяўляе, што яна ў кожную хвіліну гатова даць адпор зарваўшымся фашыстам.

Гучнымі воплескамі ўдзельнікі мітынгу сустракаюць **кітайца т. Янана—рабочага заводу „Энэргія“.** У некалькіх гарачых словах пакітайску і парасейску т. Ана-на запэўняе, што працоўныя Кітаю разам з намі дадуць па руках кітайскай ваеншчыне.

Тав. Аданец—рабочы будаўнік гаворыць: мы прышлі яшчэ раз напомніць кітайскім імпэрыялістам і польскім фашыстам, што мы гатовы даць адпор.

Пад гучнае „ура“ прымаецца рэзалюцыя пратэсту і мітынг скончаны.

Рабочыя адзін аднаму даюць абяцаньні яшчэ з большай энэргіяй узяцца за працу на прадпрыёмствах, за працу па ўзмацненьню і разьвіцьцю сацыялістычнага будаўніцтва.

Рэзалюцыя, ухваленая дэманстрантамі.

Працоўныя гораду Менску ў колькасьці 15.000 чалавек, сабраўшыся на мітынг пратэсту супроць нахлага бандыцкага налёту на Усх.-Кіт. чыгунку і недапушчэньне дэлегацыі працоўных палякаў СССР на Варшаўскі зьезд палякаў, заяўляюць:

Кітайскія мілітарысты, карыстаючыся нашай цярплівасьцю пад дыктоўку міжнароднага капіталу, ужо некалькі раз парушалі ўмовы, падпісаныя ў 1924 годзе. Разбойніцкі налёт на наша прадстаўніцтва, зьдзекі над савецкімі прадстаўнікамі і ўрэшце нячуваны па сваёй нахласьці бандыцкі захоп Усходня-Кітайскай чыгункі, арганізацыя і падтрыманьне белагвардзейскіх банд, канцэнтрацыя кітайскіх войск на савецкай мяжы — зьяўляюцца прамым выклікам вайны.

Мы поўнасьцю ўхваляем першую ноту Савецкага ўраду, якая давала магчымасьць кітайскім мілітарыстам абдумацца і мірным чынам ліквідаваць канфлікт. Працоўныя Менску з яшчэ большым здаваленьнем сустрэлі другую ноту Савецкага ўраду, якая пакажа імпэрыялістам Кітаю і ўсяго сьвету, што мы не дадзім парушаць нашыя Кастрычнікавыя заваёвы.

Мы ніколі не аддадзім імпэрыялістам нашых заваёў ні аднэй пядзі. Мы даказалі ня раз, што можам нашы плугі і варштаты ператварыць у штыхі, кулямёты, гарматы і адстаяць Кастрычнікавыя заваёвы.

Мы ўступілі ў перыяд вялізарнейшага сацыялістычнага будаўніцтва і хочам у мірных умовах працягваць справу будаўніцтва сацыялізму, але заяўляем, што па першаму закліку Рабоча-Сялянскага ўраду пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі, усе як адзін узбройімся і пойдзем на абарону сацыялістычнай бацькаўшчыны працоўных усяго сьвету—СССР.

Мы ведаем, што пралетарыят і сялянства Кітаю ня хочуць вайны, і мы ўпэўнены, што ў патрэбны момант працоўныя Кітаю выступяць на падтрыманьне пралетарыяту СССР і накіруюць свае штыхі супроць кітайскай буржуазеі.

У гэты час як у Кітаі імпэрыялісты пачалі адкрытыя ваенныя дзеяньні супроць СССР,—фашысцкая Польшча шалёна рыхтуецца да нападу на СССР і пры дапамозе Варшаўскага зьезду зарубежных палякаў, пад лёзунгам нацыянальнага адзінства імкнецца мабілізаваць супроць СССР усіх палякаў для ўзброенага нападу на СССР. Пілсудчыкі не далі магчымасьці прадстаўнікам 800.000 працоўных палякаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі СССР, прысутнічаць на гэтым зьезьдзе, раскрыць мэты і задачы фашыстаў і сказаць праўду аб СССР. Гэта забарона ўезду нашай дэлегацыі зрывае маску з твару арганізатараў зьезду і выяўляе сапраўдныя іх імкненьні і прымушае яго быць на варце,—зорка сачыць за дзеяньнямі польскіх фашыстаў.

Мы працоўныя гораду Менску—палякі, беларусы, яўрэі, расейцы і іншыя—заўсёды памятаем, што наша сацыялістычная бацькаўшчына краіна будуючагася сацыялізму ня можа не выклікаць нянавісьці з боку буржуазеі ўсяго сьвету, і што яна—буржуазея—будзе шукаць падыходзячы момант для нападу на СССР.

Каб узмацніць нашу магутнасьць, каб адстаяць нашу краіну, мы патрабуем ад нашага ўраду паскорыць выпуск 3-й пазыкі індустрыялізацыі як наш адказ Чан-Кай-Шы, Пілсудзкаму і ўсім імпэрыялістам. Мы абяцаем Савецкаму ўраду распаўсюдзіць гэтую пазыку поўнасьцю і садзейнічаць скарыстаньню гэтых сродкаў для ўзмацненьня тэмпу індустрыялізацыі краіны. Мы абяцаем дні адпачынку скарыстаць для ўзмацненьня сваей ваеннай падрыхтоўкі адначасова са штодзённай працай на прадпрыемствах.

На выклік імпэрыялістаў, адкуль бы ён ні выходзіў, мы адказваем

МЫ ДА АБАРОНЫ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ БАЦЬКАЎШЧЫНЫ ПАДРЫХТАВАНЫ.

РУКІ ПРЭЧ АД СССР.

НЯХАЙ ЖЫВЕ МІРНАЯ ПАЛІТЫКА САВЕЦКАГА ЎРАДУ.

НЯХАЙ ЖЫВУЦЬ ПРАЦОЎНЫЯ КІТАЮ І ПОЛЬШЧЫ.

СЬМЕРЦЬ ФАШЫСТАМ.

НЯХАЙ ЖЫВЕ КАМІНТЭРН—АРГАНІЗАТАР І КІРАЎНІК ПРАЦОЎНЫХ УСЯГО СЬВЕТУ.

НЯХАЙ ЖЫВЕ СУСЬВЕТНАЯ ПРАЛЕТАРСКАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ.

Тры гадзіны праходзілі калёны дэманстрантаў.

Мы гатовы выступіць у абарону СССР

(Ад нашага Бабруйскага карэспандэнта).

Учынак кітайскае ўлады, які выявіўся ў захопе Кітайска-Ўсходняй чыгункі выклікаў хвалю абурэньня ў працоўных гораду Бабруйску. Па прадпрыёмствах адбыліся лятучыя мітынгі, на якіх аднадушна пратэставалі супроць учынкаў кітайскіх бандытаў.

„Ніякія выпады імпэрыялістаў ня выклікаюць панікі сярод працоўных Бабруйшчыны. Наадварот, яны яшчэ больш згуртуюць працоўных навокал камуністычнае партыі“...

Рабочыя чыгуначнага вузла станцыі Жлобін у сваей рэзалюцыі заяўляюць:

„Мы, як адзін чалавек станем на абарону першай у сьвеце краіны дыктатуры пралетарыяту“.

На агульным сходзе рабочыя-друкары сумесна з камандным і чырвонаармейскім складам свайго сатаварыскага аўта-бранявога дывізіёна патрабуюць ад савецкага ўраду ўжыцьця рашучых захадаў да захопнікаў Кітайска-Ўсходняе чыгункі.

Рабочыя лесапільнага заводу імя Фрунзэ лічаць, што савецкі ўрад павінен прыняць самыя рашучыя меры, каб палажыць канец падобным учынкам.

Лятучыя мітынгі прайшлі па цэламу шэрагу прадпрыёмств у горадзе і па вёсках. Усе працаўныя гавораць аб адным: пара спыніць захопніцкія ўчынкі зарваўшыхся кітайскіх імпэрыялістаў.

Адначасова з гэтым працоўныя Бабруйску і раёну ў сваіх рэзалюцыях заяўляюць: пільней возьмемся за ваенізацыю, яшчэ актыўней напружым сілы дзеля паднятцьце вытворчасьці прамысловасьці.

Усе, як адзін па, заклiку Савецкага ўраду пойдзем абараняць сваю сацыялістычную бацькаўшчыну—Савецкі Саюз". А. Д.

Заява Чан-Кай-Шы ў ЦК Гаміндану.

КІТАЙСКІЯ БАНДЫТЫ ЎЗВОДЗЯЦЬ ПАКЛЁП НА МІРНУЮ ПАЛІТЫКУ СССР, РЫХТУЮЧЫ НОВЫЯ НАПАДУ.

ШАНХАЙ, 17-УП. Бюро друку Гаміндану агалашае тэкст заявы ў зьвязку з канфліктам з СССР, якую зрабіў Чан-Кай-Шы ў цэнтральным камітэце Гаміндану.

„Замежная палітыка нацыянальнага ўраду імкнецца вызваліць Кітай ад ланцугоў і занова набыць поўныя правы і прывілеі, якія справядліва належаць нам. Інтарэсы III Інтэрнацыяналу стыкаюцца з інтарэсамі Гаміндану; інтарэсы нашае партыі стыкаюцца з інтарэсамі кожнай імпэрыялістычнай дзяржавы. Мэта нашай праграмы—зьнішчэньне нераўнапраўных дагавораў—будзе ажыцьцёўлена. Мы маем поўную праграму ў поўную процілегласьць камуністам, якія вядуць палітыку драпежніцтва і забойства; гэта палітыка ніколі ня можа быць прынята нідзе ў сьвеце.

Ва ўзаемаадносінах паміж Кітаем і СССР існуе шмат нявырашаных пытаньняў, якія чакаюць свайго ўпарадкаваньня. Што датычыць Усходня-Кіт. чыгункі, дык савецкі ўрад ня раз заяўляў аб сваім намеры перадаць чыгунку Кітаю, але яна нават спрабуе ўзмацніць сваё ўладаньне чыгункаю. Чырвоны імпэрыялізм зьяўляецца з гэтае прычыны больш небясьпечным, чымся белы. Нашы крокі, якія накіраваны да таго, каб узяць Усходня-Кіт. чыгунку ў свае рукі, ня маюць у сабе нічога надзвычайнага. Калі савецкі ўрад паважае самастойнасьць Кітаю і згодзен заключыць угаворы на грунце поўнай роўнасьці і ўзаемнасьці, дык мы гатовы аднавіць дыплёматычныя зносіны з савецкім урадам.

Акрамя пытаньня аб Усходня-Кіт. чыгунцы існуюць яшчэ і іншыя важныя пытаньні, якія павінны быць ўпарадкаваны; пытаньні, якія датычаць вонкавай палітыкі Мангоііі і камуністычнай прапаганды, павінны бездакладна быць абмеркаваны.

Мы хочам, аднак, узяць у свае рукі Ўсходня-Кіт. чыгунку, а пасьля прыступіць да абгаварэньня іншых пытаньняў. Кожная дзяржава, якая паспрабуе перашкодзіць працы Гаміндану, няўхільна павінна пацярпець няўдачу. Лёзунгі і прамовы не дадуць нам вынікаў. Наша магутная сіла заключаецца ў аднаўленьні правоў нашай краіны з мэтаю набыць павагу дзяржаў. Мы павінны пабудаваць моцны цэнтральны ўрад".

У БАЯВОЙ ГАТОЎНАСЬЦІ.

Справакаваўшы разрыў дыплёматычных і эканамічных зносін з савецкім урадам, нанкінскія мілітарысты нанесьлі цяжкі ўдар інтарэсам кітайскага народу. Яны яшчэ раз бессаромна здрадзілі інтарэсам кітайскага народу дзеля сусьветнага імпэрыялізму, які душыць Кітай. Тым самым яны надзвычайна палегчылі імпэрыялізму далейшае палітычнае і эканамічнае закабаленьне Кітаю. Путы гэтага імпэрыялізму можа разарваць толькі пераможная кітайская рэвалюцыя, якая зьнішчыць разам з імпэрыялістамі і ўсіх гаміндanaўскіх паслугачоў.

Мы ўжо не гаворым аб тым, што прымусіўшы савецкі ўрад зачыніць мяжу і чыгуначныя зносіны, гаміндаnaўскія мілітарысты зрабілі вялікую непасрэдную шкоду Кітаю. Кітайскі народ не забудзе гэтых злачынстваў, які ён падасьць, нарэшце, свой палітычны рахунак гаміндаnaўскім катам.

Працоўныя масы Савецкага Саюзу ў гэтыя дні, калі іх краіне быў кінут правакацыйны выклік, выразна паказалі ўсяму сьвету, што яны не пацерпяць парушэньня сваіх заваяваных правоў, што яны здолеюць даць адпор кожнаму гвалтаўніку, які паспрабуе сарваць вялізную працу мірнага сацыялістычнага будаўніцтва савецкай краіны.

Працоўныя Савецкага Саюзу з поўным адобраньнем паглядзяць на тыя рашучыя захады абароны, якія ўжыў савецкі ўрад у адказ на правакацыю. Усе мы не гарантантаваны ад далейшай правакацыі. За кожным рабаўніком і бандытам, які спрабуе парушыць мірнае будаўніцтва Савецкага Саюзу, стаяць сілы міжнародных імпэрыялістычных драпежнікаў і іх сацыял-дэмакратычных паслугачоў.

За бандытам Чан-Кай-Шы тоіцца спэцыяльная рука, якая 2 гады назад хавалася за бандытам Чжан-Цзо-Лінам, учыніўшым у той час наскок на наша пекінскае паўнамоцнае прадстаўніцтва, проці чаго, да рэчы сказаць, у той час рашуча пратэставаў сам Чан-Кай-Шы. І гэта рука будзе нясупынна працаваць проці СССР на захадзе і на ўсходзе, з боку Манчжурыі і з боку Польшчы, з боку Пэрсіі і Аўганістану,—адусюль, адкуль толькі яна здолее нанесьці нам удар Мы не гарантаваны ад новых правакацыйных учынкаў з боку нанкінскіх захватчыкаў, у першую чаргу з боку ўсіх расейскіх белагвардзейскіх атрадаў, якія яны сабралі і ўзброілі на нашай усходняй мяжы.

Працоўныя Савецкага Саюзу, якія так шпарка і аднадушна ўзьняліся на абарону сваёй краіны, будуць таксама штодня праводзіць далей працу сацыялістычнага будаўніцтва. Не дарэмна такія вялічэзныя разьмеры іменна за апошнія дні набыла надпіска на новую пазыку індустрыялізацыі. Рабочыя і працоўныя нашай краіны добра разумеюць, што кожны крок наперад па шляху далейшай індустрыялізацыі ўзмацняе таксама абароназдольнасьць краіны, павялічвае яе рэсурсы, за якія яна здолее змагацца проці імпэрыялістычных драпежнікаў.

Наглая правакацыя Чан-Кай-Шы—ня першая, але і не апошняя правакацыя па адрэсу Савецкага Саюзу —дае яшчэ адно падцьверджаньне правільнасьці генэральнай лініі партыі, разьлічанай на максымальна шпаркі тэмп індустрыялізацыі, дае яшчэ адно абгрунтаваньне баявому лёзунгу партыі: эканамічна дагнаць і перагнаць капіталістычныя краіны. Пад гэтым лёзунгам партыя пойдзе наперад, яшчэ шчыльней згрупоўваючы навокал сябе працоўныя масы яшчэ больш узбройваючы іх уздымам да сацыялістычнага будаўніцтва, узмацняючы сувязь з рабочымі і працоўнымі ўсяго сьвету, няшчадна перамагаючы усё ваганьні, капітулянцтва, панікёрства і ліквідатарства.

„Праўда“.

Трымаем порах сухім.

(№ Чырвонаштандартны стр. полк)

Пасьля вячэрняй зоркі па ўсім лягеру стала ціха, ціха... і толькі чуваць гучны голас дзяжурнага па палку: „полк к сцэне“... і стужкамі пацягнуліся адна за адной роты.

На сцэне за сталом камандзір, камісар і адказны сэкратар ад бюро калектыву КП(б)Б і камандзір дывізіі. Часовы камандзір палка тав. N.

Тав. N коратка затрымаўся на падзеях, які адбыліся на Ўсходняй чыгунцы. Паказаў якая стаіць задача перад усімі працоўнымі СССР і ў прыватнасьці перад Чырвонай арміяй. У заключэньне тав. N сказаў: „Няхай ведае сусьветная буржуазея, што з намі жартаваць нельга, мы не такія слабыя, каб з намі можна заігрываць—гэтыя словы пакрыліся доўга не змаўканымі воплескамі і крыкамі „ура“.

Выступаючыя чырвонаармейцы заявілі, што Чырвоная армія разам з працоўнымі СССР і ўсяго сьвету змогла абараніць з гонарам заваёвы Кастрычніка: мы порах трымаем сухім. Мы вайны ня хочам. Але няхай ведае наш урад, што за імі стаяць міліёны. Кароткі мітынг скончыўся гучнымі словамі „ура“ і „Няхай жыве сусьветны штаб пралетарскай рэвалюцыі Камінтэрн! Няхай жыве ЎсеКП(б)!

Пасьля мітынгу чырвонаармейцы разважалі паміж сабой: „ты думаеш, што кітайская буржуазея гэта самаахвотна зрабіла? Не, брат, гэта яна так зрабіла па загаду ангельскай буржуазеі. Калі выбухне вайна, то ўсё роўна рабочая кляса Кітаю будзе з намі і мы ўпэўнены, што пераможам“.

За якіх-небудзь 3—4 гадзіны 16-га ліпеня каманда-палітычны і чырвонаармейскі склад палка да тэрміну падпісаўся на 3-ю пазыку індустрыялізацыі краіны на 5.625 руб.

Імпэрыялісты нацкавалі кітайскую зграю на СССР.

ДА МЕЖАЎ СССР СЬЦЯГВАЮЦЦА БЕЛАГВАРДЗЕЙСКІЯ БАНДЫ. АБ'ЯЎЛЕНА МАБІЛІЗАЦЫЯ Ў МАНЧЖУРЫІ

Арганізован корпус белагвардзейцаў пад камандай Сямёнава.

ТОКІЁ, 17-VII. Агенцтва Сімбун-Рэнго паведамляе з Харбіну, што кітайцы пачалі фармаваць корпус расейскіх белагвардзейцаў пад начальствам Сямёнава. У камандаваньні корпусам будуць браць удзел таксама Харват і Мяркулаў. Згодна таго-ж паведамленьня Астравумаў наведаў Сямёнава ў Дайрэне.

Мабілізацыя манчжурскага войска на савецкай мяжы

ШАНХАЙ, 17-7. З кітайскіх крыніц паведамляюць аб мабілізацыі 15.000 манчжурскага войска якое сьцягваецца на савецкую мяжу і канцэнтруецца на стратэгічных пунктах.

Імпэрыялісты і сац.-фашысты здаволены.

ПАРЫЖ, 17-VII. Францускі ўрад з напружанаю ўвагаю сочыць за разьвіцьцём савецка-кітайскага канфлікту. Крайнія правыя газэты «Віктуар» і „Фігаро“ адабраюць учынкі кітайскай улады, апраўдваючы іх спасылкамі на «бальшавіцкую прапаганду» і на «спробы Камінтэрну накласьці руку на Манчжурыю, як гэта ўдалося зрабіць з Манголіяй“. Левабуржуазны друк, не зважаючы на крыху больш стрыманы тон, па сутнасьці падтрымлівае погляд правых газэт, заяўляючы, што ўчынкі кітайскай улады „даказваюць толькі цьвёрдую рашучасьць пакончыць з рэвалюцыйнай прапагандай Масквы на кітайскай тэрыторыі“. У гэткім самым сэнсе выказваецца і орган рэфармісцкае канфэдэрацыі працы «Пэпль».

Орган камуністычнай партыі «Юманітэ» піша: „Цярплівасьці савецкіх рабочых і сялян надыходзіць канец. Правакацыйныя ўчынкі манчжурскай улады і парушэньне ёю ўгавору 1924 году савецкая ўлада будзе лічыць, як спробы наскоку на СССР, калі нанкінскі ўрад адмовіцца даць здавальняючы адказ на савецкую ноту. Гэтыя ўчынкі прымусяць Маскву выступіць на абарону рэвалюцыі і яе заваёў. Апошнія падзеі ў Манчжурыі лішні раз выкрываюць спробы імпэрыялістаў уцягнуць СССР у вайну і пацьвярджаюць яшчэ раз правільнасьць і надзвычайную актуальнасьць высунутых кампартыяй лёзунгаў—абароны СССР і барацьбы проці пагражаючай імпэрыялістычнай вайны“.

Абурэньне савецкага насельніцтва яшчэ больш узрасьце.

БЭРЛІН, 17-VII. Агенцтва „Стэфані“ перадае пра вялізарныя маніфэстацыі ў Маскве і кажа, што ў выпадку неатрыманьня здавальняючага адказу ад нанкінскага ўраду, вельмі магчыма, што абурэньне савецкага насельніцтва яшчэ больш узрасьце.

НАСКОК НА У.-К. ЧЫГУНКУ ПАДРЫХТОВАН ВАЙСКОВАЙ ЗГРАЯЙ.

ШАНХАЙ, 17-7. Афіцыйны орган Гаміндану „Цэнтраль Дэйлі Ньюс“ заяўляе ў перадавым артыкуле, што захоп Усходня-Кіт. чыгункі быў учынены пасьля таго, як гэты крок быў падрабязна абдуман і абгаворан на папярэднім сходзе. «Урад,—піша газэта,—цалкам гатоў сустрэць усе нечаканасьці».

Прадстаўнік нацыянальнага ўраду ў гутарцы з карэспандэнтам агенцтва Рэйтэра паведаміў, што тэкст савецкага ўльтыматуму, высланы з Масквы 4-ма часткамі ў Нанкін, яшчэ не атрыман цалкам. Нацыянальны ўрад лічыць пытаньні адносна запатрабаваньняў ультыматуму простымі. Урад гатоў разьвязаць пытаньне аб У.-К. чыгунцы пры дапамозе перамоў і патрабуе дакладнага выкананьня ўгавору, якога савецкі ўрад ніколі ня выконваў. Нацыянальны ўрад гатоў вызваліць арыштаваных, калі савецкі ўрад вызваліць арыштаваных кітайцаў, лік якіх даходзіць да 1000. Нацыянальны ўрад ня толькі гатоў пачаць перамовы па пытаньні аб Усходня-Кіт. чыгунцы, але дружба з СССР застанецца моцнаю.

Адначасна з гэтымі „аб'ясьненьнямі ў каханьні“ да СССР атрыманы весткі з Харбіну аб прасьледваньнях і прыгнечаньнях савецкіх грамадзян і новых гвалтах, якія ўчыняе кітайская ўлада. У прыватнасьці, у Харбіне зачынены бібліятэка і зямельны аддзел Усходня-Кіт. чыгункі, а таксама Дальбанк і зроблены новыя арышты і высылкі.

* * *

ШАНХАЙ, 17-7 Чан-Кай-Шы, выступіўшы з прамовай аб вайсковай акадэміі, заявіў, што захоп Усходня-Кіт. чыгункі зьяўляецца першай часткаю замежна-палітычнай праграмы нацыянальнага ўраду. Паказаўшы на ўзбуджэньне дзяржаў, у сувязі з падзеямі, Чан-Кай-Шы, адзначыў, што рэакцыйная група, вядомая пад імем „зграі рэарганізацыяністаў“, спрабуе сарваць «адзіны фронт кітайскага народу». Рэарганізацыяністы—левае крыло Гаміндану, на чале якога знаходзіцца Ван-Цзін-Вэй і іншыя асобы, якія патрабуюць рэарганізацыі Гаміндану і нацыянальнага ўраду. Рэарганізацыяністы з-за палітычных меркаваньняў падтрымліваюць таксама і Фын-Юй-Сяна.

АПТЫМІЗМ ЯПОНСКАГА УРАДУ.

ТОКІЁ, 18-7. „Токіё Асахі“ паведамляе, што нягледзячы на абастрэньне становішча, японскае міністэрства замежных спраў аптымістычна глядзіць на вынік савецка-кітайскага канфлікту і лічыць, што Кітай згодзіцца, урэшце, на прапанову савецкага ўраду аб перамовах.

Тая-ж газэта выяўляе погляд японскіх вайсковых колаў. Вайсковыя колы ня вераць у магчымасьць узброенай сутычкі; а калі такая сутычка здарыцца, дык вайсковая ўлада ня будзе ўмешвацца, „калі толькі ня будуць парушаны японскія правы і інтарэсы“. Згодна слоў газэты вайсковы міністр паведаміў учора на сходзе габінэту, што савецкае войска на Манчжурскай мяжы хоць і меншае колькасьцю за кітайскае, але тэхнічна вышэй за яго.

Газэта піша, што колькасьць савецкага войска на мяжы дасягае 80.000 чалавек, а кітайскага 150.000 чалавек.

Ангельскі друк імкнецца замазаць бандыцкі наскок на К.-У. чыгунку.

ШАНХАЙ, 16-7. Амэрыканская газэта «Пунінг Пост» паведамляе, што ў выніку ўльтыматуму Карахана кітайская ўлада яшчэ, магчыма, зробіць проці савецкіх грамадзян і савецкіх арганізацый крокі, падобныя на харбінскія. Газэта зазначае, што, водлуг неправераных чутак, у Кітаі спадзяюцца пры дапамозе ўлады сэтльмэнту зачыніць шанхайскае агенцтва Усходня-Кітайскай чыгункі і аддзяленьне Далёка-Усходняга Банку і выслаць савецкіх грамадзян.

Газэта зьмяшчае гутарку з супрацоўнікам міністэрства фінансаў, у якой адхіляе пададзеныя чуткі, зазначаючы, што такі загад можа паходзіць толькі ад міністэрства фінансаў, якое, аднак, падобных загадаў яшчэ не выдавала.

Брытанскія газэты спрабуюць зьменшыць значэньне ўльтыматуму і затушаваць сур'ёзнасьць становішча, выказваючы ўпэўненасьць, што савецкі ўрад ня ўжыве „іншых захадаў“ і паспрабуе вырашыць канфлікт мірным парадкам.

Кітайскія газэты аддаюць таксама многа месца крытыцы дзяржаў і асабліва Японіі, якія нібы ўмешваюцца, ці гатовы ўмяшацца ў канфлікт. Газэты падкрэсьліваюць, што пытаньне аб Усходня-Кітайскай чыгунцы падлягае разгляду выключна між Кітаем і СССР.

Асабліва незадаволеньне кітайскія газэты выказваюць паводзінамі японскага консула ў Харбіне, які нібыта заявіў уладзе 3-х усходніх правінцый пратэст проці іх захватніцкіх учынкаў. Газэты патрабуюць ад японскага ўраду тлумачэньняў, ці даручаў ён свайму харбінскаму консулу заявіць такі пратэст.

Чыгунка спыніла продаж білетаў на паўночныя станцыі Манчжурыі.

Рабочая кляса здолее папярэдзіць вайну.

СТАКГОЛЬМ, 17-VII. Орган сындыкалістаў „Арбэтарэн“ у перадавіцы пад загалоўкам „Ваенная небясьпека на Далёкім Усходзе“ характарызуе захоп Усходня-Кітайскай чыгункі, як правакацыю кітайскай рэакцыі, за сьпіной якой стаяць імпэрыялістычныя дзяржавы і ў першую чаргу Японія. Газэта падкрэсьлівае мірную палітыку савецкага ўраду ў Кітаі.

Савецкі Саюз ня можа адмовіцца ад Усходня-Кіт. чыгункі, бо ён пазбавіцца выхаду да Ціхага акіяну і паставіць пад пагрозу Манголію. Рабочая кляса павінна быць на варце. Яна дастаткова моцная, каб папярэдзіць гэтую вайну.

Міністр „спадзяецца жыць мірна“.

ТОКІЁ, 17-7. Міністр замежных спраў кітайскага нацыянальнага ўраду Ван-Чжэн-Цін праездам у Шанхай даў у Цындао інтэрв'ю карэспандэнту газэты „Ніцы-Ніцы“. Ван-Чжэн-Цін заявіў, што нацыянальны ўрад не намераны вырашаць пытаньне аб Усходня-Кітайскай чыгунцы гвалтам, а жадае захаваць прыяцельскія адносіны з СССР. У даны момант Кітай толькі прымушан быў узяць часова ў свае рукі кіраваньне Усходня-Кітайскай чыгункай, аднак, кітайскі ўрад гатоў аднавіць ранейшае становішча на Усходня-Кітайскай чыгунцы шляхам перамоў.

Раяць Кітаю вырашыць пытаньне мірным шляхам.

ТОКІЁ, 17-VII. Газэта „Ніцы-Ніцы“ лічыць учынкі кітайцаў недапушчальнымі з пункту гледжаньня міжнародных дачыненьняў. «Дзьзі-Дзьзі» таксама востра ганьбіць паводзіны Кітаю. Газэта раіць нацыянальнаму ўраду згадзіцца на мірнае вырашэньне канфлікту і выказвае надзею на тое, што канфлікт будзе ўпарадкаван без вайны.

„Джапан Таймс“ падкрэсьлівае ў перадавіцы, што нацыянальны ўрад, захапіўшы Усходня-Кітайскую чыгунку, паказаў «узор незаконных гвалтоўных учынкаў проці краіны, якая выказала гатоўнасьць пайсьці насустрач жаданьням Кітаю, ня спыніўшыся на паўдарозе».

Пазіцыя Кітаю пахіснулася.

ТОКІЁ, 17-VII. Паведамленьні аб адмене падарожжа т. Серабракова ў Харбін і аб адказе Народнага Камісарыяту па Замежных Справах на апошняе паведамленьне кітайскага паверанага ў справах у Маскве зрабілі тут вялікае ўражаньне. Урадавыя колы разглядаюць усё гэта, як выказ сапраўднай рашучай пазіцыі савецкага ўраду. Агульнае ўражаньне ў Японіі такое, што пазіцыя Кітаю моцна пахіснулася.

ЧЫСТКА ПАРТЫІ І АПАРАТУ.

ЛЮДЗІ НЯ НАШАЕ КЛЯСЫ ЗНАШЛІ МЕСЦА Ў НКЗ; ЯНЫ ІМКНУЦЦА ПРАВОДЗІЦЬ ПАЛІТЫКУ СКРЫЎЛЕНЬНЯ ГЕНЭРАЛЬНАЙ ЛІНІІ ПАРТЫІ І САВЕЦКАЕ ЎЛАДЫ; ЧЫСТКА АПАРАТУ НКЗ ДАПАМОЖА ПАЗБАВІЦЦА АД ГЭТАГА АКТЫЎНА-ВАРОЖАГА БАЛЯСТУ.

Як праходзіць чыстка партыі.

(З пасяджэньня партколегіі ЦКК КП(б)Б).

17-га чэрвеня на пасяджэньні партколегіі ЦКК КП(б)Б былі заслуханы даклады [illegible] аб ходзе чысткі партыі ў Гомельскай акрузе і [illegible]

Па Гомельскай акрузе.

Ня было дасканалай падрыхтоўкі.

[illegible] ек на аснове старых матар'ялаў.

[illegible] дзены сходы партячэек, дзе былі праведзены ўсе інструкцыі і матар'ялы, якія маюць дачыненьне да чысткі.

Рабочыя масы, вясковая беднота і батрацтва наогул уявілі значэньне чысткі і адносяцца да яе вельмі добра.

Што ўжо зроблена.

Да гэтага часу ўжо праверана амаль палова вясковых партарганізацый. Беднота і батрацтва прымае актыўны ўдзел у праверачных сходах, на якіх часам прысутнічае да 200-250 чал.

Разам з гэтым назіраюцца выпадкі вылазкі клясавых ворагаў—кулакоў, папоў ды інш. Напрыклад, у Уваравічах на сход зьявіўся поп, якога са сьвістам і сьмехам «выставілі» са сходу.

У некаторых раёнах (Рэчыцкі) камісіі ня зусім дасканала правяраюць членаў партыі і ў большасьці абмяжоўваюцца выновамі.

Праверка вайсковых ячэек амаль [illegible]

[illegible] ня ішоў у калектыў. Труба адносіцца да сялян.

Баранаў—увесь час трымаў сувязь са злачыннымі элемэнтамі.

Клімаў—браў хабары, не надпісваўся на пазыкі, ня выконваў дырэктыў партыі; трапіў сялянскія грошы, гвалтаваў дзяўчат.

Серанкоў—нават „соизволил“ зьявіцца на сход п'яны; сын заможніка-млынара. Трымае сувязь з варожым элемэнтам.

Сёмкаў—да ўступленьня ў партыю ўвесь час быў дзякам, і наогул выконваў абавязкі служыцеля рэлігійнага культу.

Сярод вычышчаных вайскоўцаў аказаўся ваенком №-скага палка і тры працаўнікі Дому Чырвонай арміі.

Папаўняюцца шэрагі партыі сьвежымі сіламі.

Чыстка яшчэ больш узьнімае аўтарытэт партыі сярод працоўных. Асаб- [illegible]

Па Бабруйскай акрузе.

[illegible] пасьляхова. Больш выступаюць члены партыі, чым чырвонаармейцы. Быў выпадак, што адзін партыец вербаваў сабе абаронцаў. Пытаньні задаюць праверяемым дзелавыя; аб дысцыпліне, аб тым, які ўплыў робяць партыйцы з сялян на калектывізацыю сваёй вёскі і г. д.

Зараз ідзе чыстка ў 4-х раёнах у вясковых партарганізацыях.

У працэсе чысткі вясковых ячэек выявіліся выпадкі боязьні чысткі з боку некаторых партыйцаў (Слуцкі раён), а ў Бабруйскім раёне партыйцы аднэй ячэйкі заявілі: „Навошта на праверачныя сходы так многа зьбіраць сялян“.

Былі выступленьні і вылазкі і антысавецкіх элемэнтаў, якім вясковая беднота дала рашучы адпор.

Як недахоп, трэба адзначыць тое, што селькоры слаба ўдзельнічаюць у чыстцы.

З.

Праца Наркамзему, як яна ёсьць.

(Па матар'ялах абсьледаваньня рабочай брыгады).

Чым хварэе земплян.

План сваёй працы земплян поўнасьцю ня выконвае. Ёсьць выпадкі, калі некаторыя пытаньні дрэнна прапрацоўваюцца і праходзяць бяз удзелу земпляну, напрыклад, арганізацыя бюро па будаўніцтву, нормы па саўгасаму і калгасаму будаўніцтву. Часта ставіцца на абгаварэньне пытаньні, якія пасьля зьнімаюцца. На 25 мая знойдзены ня вырашанымі па Наркамзему—61, па ЦВК, СНК і Эканамічнай Нарадзе—21 пытаньні. Тлумачыцца гэта тым, што вучоны сэкратар земпляну т. Хоцкі, распыляючыся ў дробязях, прапушчае грунтоўныя жыцьцёвыя справы.

Але сустракаюцца і чыста бюракратычныя адносіны з боку т. Хоцкага.

Земплян мала зварачвае ўвагі на земляўпарадкаваньне. Разглядаюцца толькі агульныя пытаньні, напрыклад, фінансавыя. Няма належнай увязкі паміж вытворчым плянам і плянамі крэдытаваньня, ад чаго на 8 месяц бюджэтнага году бывае разрыў, і прыходзіцца тады выкарыстоўваць усялякія магчымасьці, каб толькі дабіцца належнай раўнавагі.

Спэцыялісты як земпляну, так і функцыянальныя інспэктар часта перагружаны чыста канцэлярскай справай. Дрэнна пастаўлена праца ў статыстыцы. Наглядаецца слабая дысцыпліна сярод працаўнікоў земпляну: спазьненьне на работу, групавыя гутаркі і пісаньне прыватных лістоў у часе працы і г. д. Не належна пастаўлена праца кан'юктуры земпляну, якая не дае ўстанове пажаданых вынікаў.

Захапленьне хутарской формай земляўпарадкаваньня.

Пры абсьледаваньні працы Асобай Калегіі Вышэйшага Кантролю па спрэчных зямельных справах выявілася, што НКЗ досыць рупна займаецца праверкай таго, наколькі практыка земляўпарадкаваньня адпавядае лініі партыі і ўраду. У Віцебскай акрузе за перыяд з 1922 г. да кастрычніка 1928 г. было ўсяго земляўпарадкавана 265233 гэкт. зямлі; чамусьці хутароў арганізавана на 73,9 проц. усяго земляўпарадкаванага пляну, калгасаў на 3,0 проц., пасёлкаў—на 15,2 проц. і інш. відаў—7,9 проц. У паасобных вёсках гэта імкненьне да хутароў выявілася яшчэ больш выразна.

Такое правядзеньне земляўпарадкаваньня ні ў якім выпадку ня спрыяе вытворчаму каправаньню сельскай гаспадаркі.

Заўважаецца зацягненьне разгляду земляўпарадкавальных спраў. Бываюць справы, якія разглядаюцца па 2, 3, 7 год. З боку Асобай Камісіі Вышэйшага Кантролю ня было належнага нагляду за тым, як праводзяць у жыцьцё раённыя зямельныя камісіі клясавую лінію пры вырашэньні зямельных спраў. Але бывала і так, што сама Асобая Калегія Вышэйшага Кантролю парушала клясавую лінію, адмяняючы пастановы раённых і акруговых зямельных камісій, калі апошнія не згаджаліся надзяляць зямлёй кулакоў, так была справа з надзяленьнем зямлёй былога абшарніка Магілеўскай акругі і калчакоўскага афіцэра Маркашэўскага. Такім-жа чынам атрымала 15 дзесяцін зямлі былая абшарніца Віцебскай акругі Семянтоўская.

Ня менш характэрным фактам, які можа сьведчыць аб клясавым скрыўленьні лініі ў дзейнасьці АКВК,—гэта справа аб абрэзцы зямлі кулака Тамашэвіча (Койданаўскі [illegible]) знаходзілася [illegible] яна была нам[illegible]

Тамашэвіч узбудзіў хадайніцтва аб тым, каб яму пакінулі ўсю зямлю, як культурнай гаспадарцы. У 1926 г. АК ВК адзначае ранейшую пастанову аб абрэзцы гаспадаркі Тамашэвіча. Па новаму праэкту было пастаноўлена пакінуць Тамашэвічу 30 дзесяцін зямлі і правесьці абрэзку ў папярок палосы. У 1926 г. РВК праверыў гэту гаспадарку і знайшоў яе звычайнай кулацкай гаспадаркай. На гэтай падставе РЗК пастанавіла пакінуць Тамашэвічу 20 дзесяцін зямлі. Разам з гэтым РЗК рашыла правесьці абрэзку не папярок, а ўздоўж, бо ў адваротным выпадку пасялкоўцы, асеўшыя на абрэзанай зямлі, ня будуць мець доступу да вады.

АЗК адмяніла пастанову РЗК, а АК ВК зацьвердзіла гэту пастанову. Але ў далейшым, аднак, гаспадарка Тамашэвіча зьнімаецца з вучоту, як культурная, яму пакідаюць толькі 20 дзесяцін зямлі ў карыстаньне, абрэзка праводзіцца ўздоўж, г.-з., як гэта вырашыла 2—3 гады таму назад Райземкамісія.

Некалькі слоў аб асабовым складзе АКВК. Увесь апарат складаецца з 11-ці асоб, паміж якімі 3 вылучэнцы. У мінулым і нават зараз з боку некаторых працаўнікоў адносіны да вылучэнцаў ня досыць чулыя. Вылучэнец Тафеенка чалавек здзелавы, але прасякнуты кулацкімі настроямі і, як выхаванец Лабаноўскага, ён гэтыя настроі ў сябе замацаваў. На практыцы Тафеенка імкнецца арганізаваць, як мага больш хутароў.

Таксама цікава фігура юрысконсульта АКВК Вішнеўскага, былога віцэ-губэрнатара, зараз пазбаўленага выбарчых правоў. Неяк ня верыцца, каб гэткі чалавек мог аддана працаваць савецкай уладзе. [illegible]

Фашысты баяцца праўды аб СССР.

Варшаўскі камітэт зацьвердзіў сваю адмову.

[illegible]

цы польскага сойму.

„Камітэт па наладжаньні спатканьня польскай рабоча-сялянскай дэлегацыі з СССР,—зазначана ў першай тэлеграме,—пратэстуе проці недапушчэньня гэтай дэлегацыі і пасылае прывітаньне грамадзкім камітэтам па правядзеньні выбараў дэлегатаў СССР і ўсяму пераможнаму пралетарыяту.

Камітэт па наладжаньні спатканьня польскай дэлегацыі з СССР“.

Працоўныя Польшчы вітаюць працоўных СССР.

[illegible] ца, каб пралетарыят Польшчы не даведаўся праўды пра СССР. Вітаем пераможны пралетарыят СССР, які вызваліў рабочых і сялян з пад прыгону капіталізму і даў волю прыгнечаным народам. Рабочыя і сяляне Польшчы выказваюць сваю гатоўнасьць не дапусьціць да ўзброенага наскоку на СССР, які падрыхтоўваецца буржуазеяй.

Камуністычная фракцыя сойму“.

ПАД ЯРМОМ ФАШЫЗМУ.

Збор Чырвоных Франтавікоў з удзелам рабочых.

[illegible]

Прэч з падрыхтоўкай імпэрыялістычнай вайны.

[illegible] дорне адбыліся гадавыя манэўры ангельскага вайсковага паветранага флёту. Ангельская камуністычная партыя наладзіла ля аэрадрому дэманстрацыю пратэсту пад лёзунгам „прэч імпэрыялізм“. Каля аэрадрому праведзены мітынгі, а сярод рабочага насельніцтва Гэндорскага раёну распаўсюджана шмат антываенных лістовак і брашур.

Дзікія катаваньні палітвязьняў.

ГАЛАДОЎКА ПАЛІТЗЬНЯВОЛЕНЫХ ПРАЦЯГВАЕЦЦА.

РЫГА, 16-7. Галадоўка палітычных зьняволеных у Рыскім цэнтральным астрозе, абвешчаная пасьля суровага ўціхамірваньня непакояў у астрозе, ня спыняецца. Кіраўніцтва астрогу не дазволіла дэпутатам рабоча-сялянскай фракцыі сойму наведаць астрог, каб абсьледаваць прычыны непакояў і галадоўкі.

Водлуг вестак, пры ўціхамірваньні непакояў былі цяжка паранены 2 палітычныя зьняволеныя.

ПАХОД ПРОЦІ БАЛЬНІЧНЫХ КАС.

ВАРШАВА, 17-7. Міністр працы палкоўнік Прыхтар ня спыняе паходу проці бальнічных кас. Ва ўсіх буйных цэнтрах распушчаюцца рады кас і назначаюцца ўрадавыя камісары з ліку звольненых у запас афіцэраў.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў ПАМЯЦЬ АХВЯР ЛІПНЁЎСКІХ ПАДЗЕЙ.

ВЕНА, 15-VII. Учора, не зважаючы на спробы паліцыі забароны, адбылася дэманстрацыя, наладжаная аўстрыйскай кампартыяй у памяць ахвяр ліпнёўскіх падзей 1927 году. Дэманстрацыя прайшла пад лёзунгамі падрыхтоўкі да чырвонага дню 1-га жніўня. Між дэманстрантамі і паліцыяй здарылася некалькі сутычак. Некалькі дэманстрантаў арыштаваны.

Забарона выхаду камуністычных газэт.

ПРАГА, 16-VII. Пасьля забароны 3-х чэхаславацкіх камуністычных штодзённых газэт абласнымі палітычнымі ўправамі Чэхіі зачынена яшчэ 3 камуністычныя газэты. Такім парадкам, забаронена на тэрмін да аднаго месяца 9 камуністычных газэт, ці інакш ліквідаваны ўсе камуністычныя газэты, апроч адзінага правінцыйнага органу.

Чыстка апарату Нар. Камісарыяту Земляробства.

Першы, другі, трэці дзень пасяджэньня камісіі.

Перад камісіяй гр. Яхельсон.

Вельмі акуратны, дысцыплінаваны супрацоўнік—гэтак характэрызуюць працу гр-на Яхельсона, што, аднак, не перашкаджае яму ў часе белапольскай акупацыі застацца з архівам НКЗ у Менску і працаваць у польскіх установах.

Гр-нка Лясун—машыністка НКЗ. Грамадзкае працы не вядзе, увесь час займаецца склокамі і плёткамі. Старалася якмага „выжыць“ з НКЗ адну машыністку—дачку рабочага.—Літаральна не давала жыцьця малодшым, падпарадкаваным ёй машыністкам.

Гр. Сакабінзон—машыністка. Па сацыяльнаму становішчу—дачка гандляра, які пазбаўлены выбарчага права з 1926 году. Мае сярэднюю адукацыю.

Гр-ка Сакабінзон прыслана на працу машыністкай у НКЗ Біржай Працы. Пры ўступленьні ў сябры саюзу ўтаіла сваё сацыяльнае паходжаньне. Высьветлілася, што пуцёўка, з якою Сакабінзон прышла з Біржы Працы, у НКЗ прапала. Да моманту чысткі, у НКЗ ніхто ня ведаў, што яна—дачка гандляра. Жадаючы канчаткова затаіць, скрыць сваё сацыяльнае паходжаньне, яна зрабілася „р'янай“ актывісткай. Усё было „шыта-крыта“—Сакабінзон працавала, як „свой чалавек“, ёй усюды давяралі.

Ды толькі камісія па чыстцы здолела выкрыць сапраўдны твар „свайго чалавека“, засыпаўшы яе градам пытаньняў, на якія яна не змагла даць адказу.

Але грам. Сакабінзон не хацела здаваць сваіх пазыцыяў: Яна пачала скардзіцца, што яе, як яўрэйку, увесь час прасьледвалі іншыя машыністкі, толькі за тое, што яна „мае няшчасьце быць яўрэйкай“ і г. д.

[illegible] нізму. Мае месца і антысэмітызм.

Старшыня камісіі тав. Міхайлаў адзначыў, што маецца многа выпадкаў, калі нашы клясавыя ворагі ўсякімі спосабамі ўлазяць у нашы савецкія ўстановы, робячы там сваю агідную справу—сеюць зярняты антысэмітызму і шавінізму. Дарэмныя спробы нашых клясавых ворагаў,—кажа тав. Міхайлаў,—камісія па чыстцы скажа сваё рашучае слова і ў справе дзікага раскелзанага антысэмітызму і ў справе праяваў заалёгічнага нацыянальнага шовінізму. Дарэмны іх патугі замазаць клясавую лінію, выстаўляючы ў першую чаргу нацыянальны момант, не, камісія знойдзе, што ў кожнай нацыі ёсьць дзьве нацыі: адна частка—працоўных, другая—нашых ворагаў, з якімі мы будзем базьлітасна змагацца.

Гр. Станкуновіч—машыністка. Па сацыяльнаму становішчу—былая дваранка па нацыянальнасьці—літвінка. Запытаньнямі камісіі зьбіваецца з панталыку—нічога ня помніць, блытае даты; няма ве- [illegible] манце, адказвае: „Дальбог ня помню“. Апраўдваючы факт непадпісаньня на пазыку гр. Баточанка гавора, што рабочы, які атрымлівае 60 р. у месяц, можа лягчэй падпісацца на пазыку, ён служачы, атрымліваючы 200 р. у месяц—гэтага зрабіць ня можа. У Белсельсаюзе яго абвінавачваюць за шкодніцтва. Справа перададзена пракурору.

Гр. Рывіна—не зьяўляецца членам прафсаюзу, грамадзкае працы не вядзе. Бацька і яна пазбаўлены выбарчых правоў. Мае сувязь з заграніцаю. Выступаючыя таварышы дамагаліся ад камісіі зьняцьця з працы ў НКЗ гр. Рывінай бяз права паступленьня на другую службу.

Гр. Рудэрман—стажыстка. Бацька займаўся гандлем 2 разраду, цяпер пазбаўлены выбарчых правоў. Грамадзкае працы не вядзе „Яна чужды савецкай уладзе элемэнт, якую трэба ізаляваць ад працы ў савецкіх установах“—заяўляюць супрацоўнікі НКЗ.

Н.

АНГЛА-САВЕЦКІЯ ЗНОСІНЫ МОГУЦЬ АДНАВІЦЦА ЎВОСЕНЬ.

ЛЁНДАН, 17-7. Учора адбылося пасяджэньне парляманцкае фракцыі рабочай партыі. Чакалася што на гэтым пасяджэньні „выбухне бунт“ радавых сяброў партыі проці лідэраў. Аднак, ніякага „бунту“ ня здарылася.

На пасяджэньні старшынстваваў Макдональд, які выступіў з лекцыяй маралі на адрас мяркуемых „бунтароў“, падкрэсьліваючы, што ўсе выступленьні сяброў рабочай партыі проці ўраду ў палаце вобшчын надзвычайна абцяжарваюць становішча ўраду. Ніякай рэзалюцыі ўхвалена ня было, але радавыя сябры фракцыі ня супярэчылі проці навучаньняў Макдональда.

На гэтым самым пасяджэньні Макдональд растлумачыў свае заявы палаце вобшчын па пытаньні аб аднаўленьні англа-савецкіх дачыненьняў. Ён імкнуўся давесьці, што лібэралы не падтрымалі-б неадкладнага і безагаворачнага аднаўленьня зносін; такое аднаўленьне зносін, водлуг слоў Макдональда, магло-б з гэтае прычыны паставіць пад пагрозу далейшае існаваньне ўраду. Гэтыя тлумачэньні былі, аднак, для значнае часткі прысутных на пасяджэньні фракцыі дэпутатаў непераконваючымі.

У палітычных колах лічаць, што пасьля заявы Макдональда ў палаце вобшчын, аднаўленьне англа-савецкіх зносін можа быць канчаткова ўпарадкавана толькі ўвосень, калі адчыніцца новая сэсія парляманту. Галоўны інтарэс палітычных колаў згрупоўваецца на пытаньні аб тым, як паглядзіць савецкі ўрад на прапанову Гэндэрсона паслаць свайго прадстаўніка ў Лёндан для перамоў.

* * *

ЛЁНДАН, 16-VII. Абмяркоўваючы заяву Гэндэрсона і Макдональда па пытаньні аб аднаўленьні англа-савецкіх адносін, лібэральная газэта „Стар“ пад загалоўкам: „Цікавы наступак“ піша: «Урад ня раз заяўляў, што ён чакае адказаў ад дамініёнаў, каб зрабіць якія-небудзь крокі. Зараз, калі гэтыя крокі робяцца, дык урад нават не намякае на зьмест адказаў дамініёнаў. Як відаць, урады дамініёнаў выказалі згоду на аднаўленьне зносін з СССР, але Макдональд абыходзіць гэта моўчкі».

„Камэдыя“ зацьверджаньня пакту Келёга.

НЬЮ-ЁРК, 17-VII. 24-га ліпеня ў Белым Доме (рэзыдэнцыя прэзыдэнта) ва ўрачыстых абставінах будзе абвешчана аб наданьні правамоцнасьці пакту Келёга. У Белы Дом запрошаны прадстаўнікі ўсіх дзяржаў, якія падпісалі пакт. Што датычыць СССР, дык дзяржаўны сэкратар Дзюсон заяўляе: „З прычыны таго, што СССР ня мае дыплёматычнага прадстаўніцтва ў Вашынгтоне,—будзе лічыцца, што яго прадстаўляе францускі пасол, праз якога Вашынгтон быў паведамлены аб далучэньні СССР да пакту Келёга».

Тав. Лежава вызвален ад абавязкаў.

МАСКВА. СНК СССР вызваліў т. Лежава А. М. па яго ўласнай просьбе ад абавязкаў старшыні дзяржаўнай пляновай камісіі РСФСР.

АМЭРЫКАНСКАЯ ГАНДЛЁВА-ПРАМЫСЛОВАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ Ў МАСКВЕ.

МАСКВА. 16-га ліпеня Усесаюзназаходняя гандлёвая палата наладзіла прыём у чэсьць прыехаўшай у Маскву амэрыканскай гандлёва-прамысловай дэлегацыі. На прыёме прысутнічалі амэрыканская дэлегацыя ў поўным складзе, савецкія гаспадарцы, прадстаўнікі ведамстваў, амэрыканскія і савецкія журналісты, прадстаўнікі амэрыканскай калёніі ў Маскве і інш.

Старшыня прэзыдыуму Усесаюзназаходняй гандлёвай палаты Аралаў вітаў гасьцей ад імя палаты і зазначыў, што такія наведваньні Савецкага Саюзу дапамогуць узмацніць узаемную шчыльную сувязь і паспрыяюць разьвіцьцю культурных і эканамічных узаемаадносін між СССР і Злучанымі Штатамі.

Старобінскія бюракраты.

(Старобінскі раён, Бабруйскае акругі).

Ёсьць на мясцох працаўнікі, якія скрыўляюць лінію і дырэктывы партыі, працуюць ня сумленна, не па-савецкі, ад чаго робіцца многа недарэчнасьцяй і няправільнасьці.

Вось, напрыклад, Гарадзея—сакратар Старобінскага раённага земаддзелу. Калі хто зьвернецца да яго з пытаньнем па зямельнай справе, дык ён адразу скіне на яго сваімі вачыма і зірне на знадворны выгляд (г. зн. на вопратку), і гэтым ён прадугадвае данага грамадзяніна, што ён з сябе прадстаўляе: бедняка, серадняка, ці кулака, а то часта і пытае: ты бядняк, серадняк, ці кулак? Вось, калі ён будзе ведаць, што чалавек багаты (кулак), дык таму толькі ён растлумачыць і параіць што зрабіць, а калі зьвернецца бядняк, адказ дае адным словам або зусім ня хоча гаварыць і адпраўляе ад сябе

Прывяду прыклад: Кастусь Мошка служыць у Чырвонай арміі, і ён падаў дзьве заявы з арміі ў Старобінскі Райземаддзел, каб далі яго жонцы лесаматар'ялу. Калі Кастуся Мошкі жонка зьвярнулася да Гарадзея з запытаньнем ці ёсьць заява чырвонаармейца наконт лесу, дык ён адказаў—няма (а між іншым было дзьве заявы). І датуль не прызнаваўся, пакуль справа зайшла да пракурора. Але вось, калі да яго зьвернецца кулак Мошка Міхась Хвёдараў, дык Гарадзей зробіць усё, што яму толькі кулак Мошка скажа.

Не адстае ад Гарадзея і Прылуцкі, сэкратар Мазырскага сельсавету, Старобінскага раёну.

Што-ж сэкратар с.-с. партыец Прылуцкі робіць? Ён п'янствуе, бярэ хабары. У блізкіх адносінах і сувязі з кулакамі, а асабліва з вядомым кулаком на ўвесь Старобінскі раён —Мошкам М. Х. Прылуцкі дае кулакам розныя парады, дапамагае ім, ад чаго мае добры хабар у кішэні.

Гэты кулак Мошка мае ўласную маемасьць, а Прылуцкі ня ўпісаў яе ў падатак. Яшчэ Мошка мае пастуха, якога вельмі эксплёатуе і трымае за нікчэмную плату, а таксама і не зарэгістраваў гэтага пастуха.

Бацька Міхася Мошкі сасланы з Беларусі на тры гады за палітычную справу. Уся сям'я Мошкі пазбаўлена права голасу. А між іншым нашы працаўнікі савецкага апарату маюць з ім цесную сувязь. Ён пагражае выступаўшым проціў яго па якіх-небудзь справах.

Міхась Лазіна.

НА ВАРЦЕ КРАІНЫ САВЕТАЎ.

Сьвята ў лягерах.

Для Беларускае дывізіі сьвята вызваленьня Беларусі зьяўляецца і сьвятам XI гадавіны дывізіі.

Ужо вечарам 10 ліпеня палаткі былі пустыя. Усе байцы сабраліся каля сцэны, каб успомніць баявыя традыцыі дывізіі і падвесьці вынікі будаўніцтва на Беларусі за 9 год.

Гучнымі воплескамі сустракаецца першы камандуючы рэвалюцыйнымі сіламі заходняга фронту—чырвонасьцяжавец т. Каменшчыкаў, які расказвае маладняку аб тым, як змагаліся босыя, голыя чырвоныя байцы за Савецкую Беларусь.

Барацьба за новую армію, бойкі пад Варшавай, прарыў корпуса т. Гая праходзяць перад слухачамі.

У гэты час у прэзыдыум сходу курсантамі № палка перадаецца паперка: „Мы шчыра вітаем т. дакладчыка. Абяцаем весьці рашучую барацьбу за справу працоўных, за Савецкую Беларусь“.

Увесь вечар успамін быў фактычна вечарам спайкі старых барацьбітоў з рабоча-сялянскай моладзьдзю, якая цяпер у частках дывізіі.

Вось з успамінамі выступае тав. Кальван, які мае тры ордэны Чырвонага сьцягу. Да гэтага ўжо ёсьць запіскі—просім расказаць за што атрымаў ордэны.

„Я селянін Віцебскай акругі ўвесь час быў на польскім фронце, дзе і атрымаў тры ордэны. У Чырвонай арміі з 1917 году, у партыі з 1918 г.“, так начаў т. Кальван.

Байцы зьліліся з тымі хто на сцэне. Маса перажывае хвіліны барацьбы, калі невялічкі гоман сустракае заяву, што пад вёскай Рагліца 5 рота чырвонага палка забрала ў плен 200 палякаў, а ў барацьбе згубілі 30 чырвонаармейцаў. Зноў уважліва слухаюць як акружаныя чырвоныя, на пытаньне т. Кальвана: „Прабівацца, альбо здацца?“, адказалі:

„Прабівацца“.

Прабіліся, бо гэтага хацелі байцы, а гэта 40 таварышоў і т. Кальван атрымалі ордэн чырвонага сьцягу.

Яшчэ некалькі ўспамінаў пра бандытызм, бойкі на фронце і байцы пад гучнае ура пашлі рыхтавацца да прыняцьця чырвонае прысягі.

Вечар яшчэ шчыльней злучыў старых барацьбітоў з тымі, хто рыхтуецца да барацьбы за Савецкую ўладу ўва ўсім сьвеце.

11 гадзін. Аркестр аб‘яднанай школы заіграў сустрэчу. „Курсантам школы добры дзень“, вітае т. Хацкевіч, які разам з т. т. Славінскім, Супруном, Лакціёнавым прымаюць парад. «Добры дзень“—нясецца адказ.

«Вітаю з днём IX гадавіны аслабаненьня Беларусі ад белапалякаў».

«Ура, Ура, Ура».

А весь часьці Беларускае дывізіі.

„Вітаю з гадавінай існаваньня Беларускае дывізіі, Чырвонаштандартнай“. Ура! Ура! Ура!

Абход скончыўся.

У двух месцах ўрад БССР прымае чырвоную прысягу. На трыбуну падымаюцца члены ўраду і камандаваньне, падаецца каманда:

„Зважай, на руку, шашкі к бою“.

Пераменны склад паўтарае за тав. Хацкевічам тэкст прысягі, „Я сын працоўнага люду“...

Кароткі мітынг яшчэ раз напомніў байцам дасягненьні Беларускай Рэспублікі і тыя задачы, якія кожны вайсковец павінен выконваць.

Паказалася калёна. Пачаўся парад. З трыбуны члены ўраду кідаюць лёзунгі:

„Няхай жывуць вочы і вушы Чырвонае арміі», вітаюць сьвязістаў.

«Няхай жыве Беларуская дывізія».

«Ура, ура, ура».

Апошняя батарэя з грокатам праехала.

Саюз працаўнікоў мастацтва даў у гэты дзень чарговы канцэрт-балет і цыркавыя нумары.

Астатні час прайшоў у спаборніцтве па стральбе, спорту, скачках, плаваньні.

Вечарам раздача падарункаў першачам і «працяг успамін аб гэройстве ў грамадзянскую вайну, расказаны яе ўдзельнікамі, і кіно.

Карціна—„Мяцеж“.

Позна скончылі лепшы дзень з жыцьця лягернага збору.

А назаўтра па сыгналу „на занятк‘“—пойдуць выконваць абяцаньне—быць добрым байцом-грамадзянінам.

С. К.

МІХАСЬ БАГУН.

Крывавая сьцежка.

(Паўстанцу Сяргею, расстралянаму панамі).

Раніца. Золак.
Туман, туман...
Чорныя сьцежкі бягуць за
курган—
Чорныя ў чорныя далі бягуць,
Чорныя чорную родзяць тугу.
Хораша сьцежкай ісьці ды ня
мне,
Ў сэрцы схаваўшаму сьмерць і
гнеў!..
Сьцежка з-пад ног заблудзіла
ў кусты—
Ў плечы ўпарта заглядзеўся
штых...
Рукі, як вузел, ляглі на сьпіне,
Сэрца ня хоча ў зямлі
камянець—
Юнаму хочацца жыць ды
цьвісьці
Й помсту,
Крывавую помсту нясьці!..
Там—
на руінах, на трупах
братоў
«Ожэл» скляваў, беларускую
кроў,

Кіпцямі зраніў грудзі сясьцёр,
Брудная крыльле, як ноч,
распасьцёр.
Выпіў надзеі з падзёршых
грудзей,
Край патапіў у крывавай
вадзе...

Сьцежка губляецца...
Сьцежкі няма...
Вокліч зьвярыны:
Стой!..
Сталі...
Паставілі...
Золак прыціх...
Шэры туман прытуліўся
ў лісьці...
Лязгнула зброя.
Каманда—
і стрэл:
Сьмерць сваю горды паўстанец
сустрэў...
Раніца. Золак.
І сьцежкі ізноў,
Толькі на сьцежках—паўстанцкая кроў...

ПРЫЗЫЎ 1907 ГОДУ І ЗАДАЧЫ КАМСАМОЛУ.

Прызыў у шэрагі Чырвонай арміі грамадзян нараджэньня 1907 году набывае вялікае значэньне ў справе дачы новых і сьвежых байцоў на абарону Савецкага Саюзу.

Каб пасьпяхова выконваць такую складаную задачу і даць Чырвонай арміі добрых, клясава сьвядомых байцоў з рабочых, батрацтва і працоўнага сялянства, неабходна згуртаваць вакол гэтага пытаньня шырокую савецкую грамадзкасьць, а ў першую чаргу камсамольскія арганізацыі.

Да прызыву засталося ўжо зусім мала—усяго паўтара месяца. Камсамольскім арганізацыям распачаць падрыхтоўку, якую неабходна праводзіць як сярод моладзі, так і дарослых, асабліва сярод сялянства.

Перш за ўсё кожная камсамольская ячэйка павінна ведаць колькі на яе тэрыторыі ёсьць прызыўнікоў і іх сацыяльнае становішча.

У працягу жніўня і ў пачатку верасьня неабходна склікаць канфэрэнцыі і сходы прызыўнікоў па магчымасьці разам з рабочымі, а ў вёсцы—з селянамі,—дзе добра растлумачыць наша міжнароднае становішча, аб пагрозе вайны і задачах па абароне нашага Савецкага Саюзу.

Асабліва гэтыя пытаньні павінна зразумець батрацкая, бядняцкая і серадняцкая моладзь, каб яна зьявілася прыкладам сваечасовай яўкі на прызыўныя пункты.

Камсамольскія ячэйкі павінны правесьці некалькі вечароў разам з прызыўнікамі, зрабіўшы ім таварыскія провады.

Усе дырэктывы вышэйстаячых камсамольскіх арганізацый не павінны „марынавацца“, а зараз-жа праводзіць іх у жыцьцё.

Я. З.

Праз сацыялістычнае спаборніцтва ўзмацнім працу.

На ўсёй Савецкай Беларусі распачалося сацыялістычнае спаборніцтва. Яно ахапіла ня толькі паасобныя галіны прамысловасьці, але і ўсе віды сельскай гаспадаркі і наогул усе галіны працы.

Дабраахвотныя арганізацыі таксама не застаюцца збоку. Яны таксама хочуць падняць тэмп і якасьць сваёй працы.

Некаторыя райсаветы і паасобныя ячэйкі ТДА-авіяхіму выклікаюць на спаборніцтва другія райсаветы і ячэйкі. А менскі акруговы савет выклікаў віцебскі савет.

Каб прыдаць спаборніцтву больш значнасьці, каб яно праходзіла больш арганізавана і дало найбольшы эфэкт пры менскім акруговым савеце утвораны штаб кіраўніцтва па спаборніцтву.

Такія штабы павінны быць утвораны і пры райсаветах.

Спаборніцтвы павінны ажывіць практычную працу арганізацыі. Выклікаючы на спаборніцтва, ячэйкі ў большасьці ставяць наступныя ўмовы: уцягнуць у арганізацыю новых членаў, зацікавіць практычнай працай, больш пашырыць гурткі вайсковых ведаў, ліквідаваць хімічную няпісьменнасьць, арганізаваць хімічную каманду, стралковыя гурткі. Лепш наладзіць масавую працу.

Часта бывае, што ячэйка замыкаецца, сваю працу ня выносіць у масы. Спаборніцтва павінна паказаць усю працу шырокім працоўным масам, выявіўшы яе ў насьценгазэтах, часьцей робячы даклады, справаздачы.

Паходы, тактычныя заняткі, вайсковыя гульні, палітрулетка павінны заняць шырокае месца ва ўсёй працы. Добрым сродкам для папулярызацыі зьяўляюцца і куткі ТДА-авіяхіму, для практычнай працы ў якіх патрэбна, як мага шырэй уцягнуць пачатковы запасу.

Зьліквідаваньне запазычанасьці па сяброўскіх узносах, правільны падлік усёй працы павінны знайсьці адбітак у спаборніцтве.

Нашы вясковыя ячэйкі вельмі бедныя на вайсковую літаратуру.

Гэта таксама трэба ўлічыць. Значна могуць ажывіць працу і вечары спайкі, успамінаў і іншыя віды масавай працы.

Але спаборніцтва дасьць патрэбныя вынікі толькі ў тым разе, калі яно стане масавым.

Тут павінны прыняць шырокі ўдзел партыйныя, прафсаюзныя і іншыя арганізацыі.

Лепшыя члены ТДА-авіяхіму і нават цэлыя ячэйкі павінны быць прэміраваны.

Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на ўцягненьне жанчын у т-ва, вылучаючы яе на ўсе віды кіраўнічай працы.

Спаборніцтва развярачваецца. Цэнтральныя органы ТДА-авіяхіму павінны прасачыць, каб яно ні ў якім разе не прыняло кампанейскага характару.

Посьпехі спаборніцтва трэба ўзмацняць і пашыраць сярод усяго ТДА-авіяхіму.

Г. В.

БелАПП‘аўцы—у чырвоных байцоў

Аб тым, што ў лягеры прыедуць для прыняцьця шэфства над гуртком журналістых (вайсковага актыву лягзбору „Чырвонае Урочышча“) беларускія пісьменьнікі згуртаваньня Бел. АПП, у лягерах ведалі за некальці дзён.

Чакалі ўсімі дзень настаў. Палітаддзелам дывізіі былі зроблены ўсе захады, каб да прыезду пісьменьнікаў усе чырвонаармейцы былі свабодныя, каб кожны жадаючы мог бы пабыць на літаратурным вечары. Ня гледзячы на вялікі парывісты вецер і ня зусім добрае надвор‘е, лаўкі каля лягернай сцэны да вызначанага ў аб‘явах часу былі перапоўнены чырвонаармейцамі № Беларускай дывізіі і курсантамі Аб‘яднанай Беларускай Вайсковай школы. Заслона адчыняецца і вечар, прысьвечаны прыняцьцю шэфства, адчыняе арганізатар пазашкольнай працы дывізіі т. Фрыдлянд. У сваёй кароткай уступнай прамове т. Фрыдлянд ставіць перад БелАПП‘аўцамі шэраг задач, якія яны павінны прарабіць за лягерны пэрыяд з вайскорамі і ўсімі байцамі дывізіі. Фрыдлянда дапаўняе падзіў т. Балашоў, а чырвонаармейцы воплескамі гавораць аб усеагульным патрабаваньні выкананьня тых задач пісьменьнікамі, якія перад імі пастаўлены.

Ад пісьменьнікаў выступіў для адказу т. Барашка, які адзначыў, што беларуская літаратура ўжо мае творы з вайсковага жыцьця і яе пашыраць тыя беларускія пісьменьнікі, якія сёньня ў вайсковай вопратцы знаходзяцца сярод вас, чырвонаармейцаў тэрпалка. Чырвонаармейцы гэтыя словы падхапілі воплескамі. Ад чырвонаармейцаў паэтаў, якія таксама былі запрошаны ў прэзыдыум, выступіў т. Працька і сказаў: „Я вельмі рад, і думаю, што рады таксама ўсе сябры журналісцкага гуртка лягзбору, што нас наведваюць беларускія пісьменьнікі і бяруць над намі шэфства. Мы да гэтага часу працавалі вобмацкам, ня ведалі нашых слабых месц у творчай працы, ня ведалі як пачынаючым пісаць. Беларускія пісьменьнікі нам у гэтым у далейшым дапамогуць“...

Праграма літаратурнага вечару заканчваецца выступленьнем БелАПП‘аўцаў і чырвонаармейцаў паэтаў, якія друкуюцца ў сваёй ротнай газэце „Чырвонаармейская Правда“. Заслона зачыняецца пад воплескі, гучнае „Ура“ і аркестр грае туш.

З пачуцьцямі падзякі за пачатак сатаварыства і пажаданьнем посьпеху ў далейшай працы разышліся байцы з БелАПП‘аўцамі.

Пачатак зроблен.

Р. Пятроўскі.

Рабочыя заводу „Чырвоная Зара“—у лягеры №-арт. палка.

7-га ліпеня рабочыя заводу «Чырвоная Зара» разам з чырвонаармейцамі рабілі маёўку.

42 чырвоныя байцы пашлі сустракаць гасьцей.

Шпаркім крокам госьці і чырвонаармейцы падыходзілі да ленінскага кутка. Адпачыўшы і пабрацку пагаварыўшы рабочыя апрануліся у вайсковыя вопраткі, выстраіліся ў шэраг разам з чырвонаармейцамі і пашлі на палянку праводзіць маёўку. Заставіўшыся было зроблена спаборніцтва як выведчыкаў агнявікоў, так і перадача каманды па лямпе „Цэйтса“. За чыстую і хуткую працу рабочымі даваліся чырвонаармейцам прэміі.

Пасьля гэтага было выступленьне спартыўнай групы і хору.

Падышоў палудзень. Прыехала кухня. Усе парадкам паселі на палянцы і пачалі палуднаваць.

Рабочым спадабаўся чырвонаармейскі полудзень. Шмат гаварылі, шмат гулялі.

Нарэшце, разышліся пад сьпевы і гукі маршу.

Краеўскі.

У Прэзыдыуме Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР.

13 ліпеня 1929 г., пад старшынствам тав. А. Хацкевіча, адбылося пасяджэньне Прэзыдыуму ЦВК БССР. На гэтым пасяджэньні, разам з іншымі, разгледжаны былі наступныя пытаньні:

АБ ПРАКТЫЧНЫМ АЖЫЦЬЦЯЎЛЕНЬНІ ПАСТАНОВЫ УРАДУ БССР АБ ЗЕМЛЯНАДЗЯЛЕНЬНІ ПРАЦОЎНЫХ ЯЎРЭЯЎ.

Заслухаўшы даклад Наркамзему БССР і Белкамзету [illegible]

[illegible] чаму ў так званыя цэнтры маёнткаў (фальваркі, садова-гародныя гаспадаркі і г. д.) пралезьлі варожыя нам элементы (гандляры, былыя людзі з местачковых [illegible]

[illegible] саў засьмечана былымі спэкулянтамі, былымі гандлярамі і г. д., якія вядуць там шкодную палітыку, разводзяць спэкуляцыю, разлагаюць калгасы, уносяць мо- [illegible]

АБ ДАЛЕЙШЫМ ВЫЛУЧЭНЬНІ ЧЛЕНАЎ ЦВК БССР—РАБОЧЫХ І СЯЛЯН.

[illegible]

АБ ВОДПУСКАХ.

Кандыдату ў Члены Прэзыдыуму ЦВК БССР тав. Кандралю прадастаўлен водпуск з 18 ліпеня да 15 верасьня.

У адказ на правакацыю кітайскіх бандытаў

ДАМО ЎРАДУ СРОДКІ НА ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫЮ КРАІНЫ.

Заклік рабочых Чырвонаштандартнага заводу „Бальшавік“ да ўсіх прадпрыёмстваў БССР.

Заклік рабочых Ленінградзкага судна-будаўнічага заводу аб выпуску і папярэдняй падпісцы на 3-ю пазыку індустрыялізацыі спаткаў гарачы водгук сярод рабочых Чырвонаштандартнага скуранога заводу «Бальшавік».

Пачынаючы з учарашняга дню амаль кожную гадзіну паступаюць выклікі і заявы асобных груп рабочых нашага заводу з патрабаваньнем неадкладна выпусьціць 3-ю пазыку індустрыялізацыі, адначасова падпісваючыся на месячны заработак і вышэй. На нашым заводзе ўтворана камісія садзейнічаньня папярэдняй падпісцы на будучую пазыку, арганізаваны ініцыятыўныя групы рабочых.

Здарэньні на Усходня-Кітайскай чыгунцы выклікалі вялізарнае абурэньне нашых рабочых, якія побач з пратэстамі выносяць патрабаваньне ўзмацніць абароназдольнасьць нашай краіны і больш узмоцненым тэмпам разьвіваць індустрыялізацыю.

Рабочыя заводу „Бальшавік“ лічаць, што выпуск 3-й пазыкі індустрыялізацыі павінен паслужыць другім адказам на нагласьць і пагрозы ворагаў рэвалюцыі.

Мы зварачваемся да ўсіх рабочых Беларусі неадкладна арганізаваць на сваіх прадпрыёмствах папярэднюю падпіску на новую пазыку.

Адначасова мы зварачваемся да ўсіх рабочых скураных і абутковых прадпрыёмстваў Беларусі, якія заключылі з намі сацыялістычны дагавор, уступіць з намі ў спаборніцтва па падпісцы на 3-ю пазыку.

За два дні падпіска на скураным заводзе «Бальшавік» дасягнула 8000 руб.

БЮРО ПАРТКАЛЕКТЫВУ КП(б)Б, БЮРО КАЛЕКТЫВУ ЛКСМБ, ЗАВАДЗКІ КАМІТЭТ ЗАВОДАКІРАЎНІЦТВА, РЭДКАЛЕГІЯ «РАБОЧАЕ ВОКА», ЗАВАДЗКАЯ АШЧАДКАСА

Бярэце прыклад.

(Аршаншчына).

Ажыцьцяўленьне 5-цігадовага пляну зьвязана з перамогай вялікіх цяжкасьцяй. Пасьпаховае ажыцьцяўленьне ня толькі 5-цігадовага пляну, а і больш поўнага фінансаваньня неадкладных мерапрыёмстваў вытворчага і культурнага парадку на мясцох магчыма толькі на падставе магутнейшага росту актыўнасьці, арганізаванасьці працоўных мас наогул і рабочае клясы ў асаблівасьці.

Улічваючы настроі і патрабаваньні перадавых рабочых Аршаншчыны, пашыраны пленум Аршанскага АВК, разам з прадстаўнікамі прафэсыянальных арганізацый і чырвонаармейскіх часьцей Аршаншчыны, лічыць сваім пралетарскім абавязкам прасіць Урад СССР у самы хутчэйшы тэрмін выпусьціць 3-ю пазыку індустрыялізацыі.

Ніжэйнаступныя члены і кандыдаты АВК, члены і кандыдаты ЦВК БССР і прысутнічаўшыя на пленуме прадстаўнікі прафсаюзаў і чырвонармейскіх часьцей падпісваюцца на 3-ю пазыку індустрыялізацыі і зварачваюцца да ўсяго працоўнага насельніцтва акругі—шырока абгаварыць пытаньне аб выпуску 3-й пазыкі індустрыялізацыі і мабілізаваць актыўнасьць працоўных мас у правядзеньні папярэдняй падпіскі.

Пашыраны пленум Аршанскага АВК выклікае ўсе іншыя акругі Беларусі.

46 подпісаў т, т., якія падпісаліся на 3-ю пазыку індустрыялізацыі на суму 4000 рублеў.

20 супрацоўнікоў „Савецкай Беларусі“ падпісаліся на 3195 руб.

20 супрацоўнікаў рэдакцыі і канторы газэты „Савецкая Беларусь“ падпісаліся на 3-ю пазыку індустрыялізацыі на 3195 р. Большасьць супрацаўнікаў падпісаліся на 2-хмесячную заработную плату.

Амаль палова супрацоўнікаў знаходзіцца ў водпуску, і, бязумоўна, сума падпіскі з часам будзе падвоена.

Калектыў працаўнікоў рэдакцыі і канторы „Савецкая Беларусь“ ВЫКЛІКАЕ ПРАЦАЎНІКОЎ БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА ПАДПІСАЦЦА НА ПАЗЫКУ Ў РАЗЬМЕРЫ 2-Х МЕСЯЧНАГА ЗАРАБОТКУ.

Падпісаліся на 3-ю пазыку індустрыялізацыі на 6921 р.

Учора, 18-га ліпеня, на зав. «Камунар“ па пачыну рабочых бляшанага цэху распачата папярэдняя падпіска на 3-ю пазыку індустрыялізацыі. У працягу кароткага часу падпісалася 88 чалавек на суму 6921 руб. Падпіска ахапіла толькі бляшаны цэх і частку служачых з адміністрацыйна-тэхнічным пэрсаналам, які таксама не адстаў ад рабочых і падпісаўся на месячны аклад пэнсіі.

З паўдня падпіска перакінулася і на іншыя цэхі зав. „Камунар“.

Д. Маркаў.

Кампанія па падпісцы на новую пазыку ў разгары.

На буйных прадпрыёмствах Кастрычнікаўскага раёну па ініцыятыве саміх рабочых праводзіцца папярэдняя падпіска на новую пазыку індустрыялізацыі.

На заводах „Бальшавік“, „Энэргія“, „Красная Заря“, па фабрыках „Возрождение“, шчацінная, абутковай і іншых кампанія па падпісцы на новую пазыку індустрыялізацыі ў поўным разгары. Ажыла праца камісій садзейнічаньня, арганізуюцца ініцыятыўныя групы рабочых. Асобныя групы рабочых падпісваюц на пазыку і выклікаюць цэхі.

Здаём на хаваньне аблігацыі.

На Менскай шчотачнай фабрыцы на 2-ю пазыку індустрыялізацыі рабочыя і работніцы падпісаліся на 20000 руб. На апошнім сходзе рабочых пастаноўлена калектыўна здаць аблігацыі на хаваньне ў Галоўную Касу Ашчаднасьці.

N-скі ПОЛК НА СТАЛІНБУДЗЕ.

У паход.

Ноч такая ціхая, цёплая. Ідзе ні паў, толькі дробны дождждык ціха шаркае-барабаніць аб палотнішчы белых палатак. Лягер № Аршанскага стр. палка сьпіць пакойным, поўным асалоды, сном, толькі дзяжурныя і днявальныя ходзяць спыняючы кожны крок, зорка наглядаючы, каб ніхто не паруша ў адпачынку байцоў.

Як люба і прыемна ляжаць на ложку белай акуратна прыбранай палатцы, дыхаць чыстым здаровым паветрам пасьля дняўной вучобы і працы. Ноч цёмная, але колькі яна захоўвае сьветлага, яскравага патаемнага харaства—пералічаш...

Роўна а 3 гадзіне ночы прагучэў трывожны сыгнал. Трывогу падхапілі сотні трывожных юркіх, тоненькіх, рэзкіх сьвісткоў. Цішыня ночы абуджана так нечакана. Салодкі сон байцоў парушылі, спынілі гэтыя адважныя трывожныя сьвісткі. Слова „трывога“ у 5 сэкунд абляцела ўвесь палатняны горад. Кожны баец ведаў, што значыць трывога і што яму трэба рабіць. У кожнай палатцы байцы абуваліся, апраналіся, куляй ляцелі да пірамід, бралі свае вінтоўкі і станавіліся на першую лінейку. Праз 10 хвілін усе былі на сваім месцы.

Аддаецца каманда, абвяшчаецца аб выступленьні ў паход на аграмаднае будаўніцтва „Сталінбуд“.

Грянула музыка і шэрая роўненькая струнка калёна расьцягнулася на цэлы кілёмэтр—гэта рынуўся полк.

Сотні галасоў зьліваюцца ў адну гучную, бадзёрую песьню, яна з шпаркасьцю маланкі разносіцца навакол, будзіць заснуўшы горад і вёскі, потым плыве далёка-далёка праз поле, па блакітнаводнаму Дняпру і нікне недзе за шапкай чорнага лесу...

На прывале.

Праз кожных 50 хвілін ходу—10 хвілін перадышкі—прывал-перакурка. На загарэлых смуглявых тварах байцоў пачынае ўсплываць вясёлая ўхмылка. Распачынаюцца жарты. Некаторыя ўспамінаюць мінулае. Вось перад намі бэтонна-жалезны мосьцік.

— Я праходжу праз мост і ўспамінаю нашы камсамольскія сходы. Добрыя былі хлопцы, ня раз мы тут на адчыненым паветры праводзілі сходы ячэйкі. Успамінаю і камсамолку-смуглячку Іду: баявая, здольная была дзяўчына—зараз паехала вучыцца...

Гутарка нікне. Запявала зацягнуў: „Мы выйдзем шчыльнымі радамі“... 50 хвілін прамільганула няпрыкметна. Прывал. Вакол зеляніна ды мурожна-сакоўны травяны аксамітны дыван прыюціў байцоў. Прыгожыя малюнкі прыроды, пераплеценыя жывымі абразкамі паходнага жыцьця байцоў, здаецца, захаваў-бы назаўсёды ў душы і ніколі ня губляў-бы з успаміну.

Чырвонаармейскім гутаркам няма канца.

Клумачнік-газэтчык абарваў „размоўчыкі“.

— Каму газэт, кніжак?..

— Мне дай толькі беларускую.

— Гані „Комсамольскую Правду“.

На трэцяй перакурцы байцы ўжо ня бачылі валавявых хмар. Небасхіл быў чысты. Сонейка папаўзло ўгару і начало прыпякаць сваімі гарачымі чэрвенскімі праменьнямі. Байцы распранулі шынэлі, скаталі скаткі і ўперад. У кожным пералеску байцоў сустракае тысяча акордаў замілаваных, сымфанічна-размаітых, пераліўчатых птушыных сьпеваў.

Мінаем хаты хутаран. Гукі аркестру вабяць да сябе кожнага тутэйшага жыхара. На ганак сялянскае хаты высыпала цэлая купа дзяўчат паслухаць музыку, пагледзець пераменьнікаў. Яны сёньня ў сьвятошных сукенках. На тварах дзяўчат вясёлыя радасныя ўхмылкі.

— Дзяўчаткі, глядзеце! Васілёк Рыгораў нашоў... Ён-жа там камандзірам служыць,—і ўсьлед доўга махае рукой.

Байцы праходзяць і таксама глядзяць на дзяўчат.

— Раўненьне направа!—і мімаволі сьмяюцца радасным таварыскім, блізкім сьмехам.

Каля плоту спынілася старая; на вачох—сьлёзы. Яна гнусавым старчым замагільным голасам шамкае:

— Дзеткі мае... Куды-ж гэта вас гоняць... Ці не на вайну ўжо мо? У нас сьвята, а яны ходзяць.

— **Што за слова, бабулька, гоняць, самі дабрахвотна ідзем агледаць Асінбуд. На экскурсію.**

На сьняданьні ў Выдрыцы.

За 5 гадзін полк пры поўнай баявой гатоўнасьці прайшоў каля 30-ці кілёмэтраў і застанавіўся на адпачынак і сьняданьне ў варотах Сталінбуда-Выдрыцы. Выдрыца з царскай спадчыны засталася разбуранай, а сёньня яна ператварылася ў новую—сацыялістычную. У ёй сёньня сотні рабочых заняты сваёй справай, справай новага квітнеючага будаўніцтва.

Яны будуюць лепшую будучыну, а мы павінны яе ахоўваць,—кажуць байцы.

Сотні рабочых высыпалі насустрэч чырвоным байцам. Яны глядзяць на шэрыя калёны палка, на іх страявую падрыхтоўку, але іх агортвае роспач: дзе полк будзе сьнедаць, сталоўка ЦРК умяшчае 100 чалавек, а тут больш, ды яшчэ к таму няма пасуды.

Некалькі хвілін і рабочыя перакаваліся. Чырвоныя байцы заўсёды гатовы, у іх у адзін момант зьявілася пасуда—кацялкі. Страва тлустая і смачная, байцы з добрым апэтытам пасьнедалі па адчыненым вольным паветры. Рабочыя, тэхнікі і інжынэры цікавіліся харчаваньнем байцоў, прыходзілі, садзіліся і спрабавалі яе, распытвалі як жывецца: ці хапае хлеба, ці добра кормяць?.. Іх цікавіла іхняя кроўная адзіная ў сьвеце клясавая Чырвоная армія.

Пасьнедалі і пашлі аглядаць будаўніцтва. З моцныя торфагенэратары харчуюцца чорнымі цаглінкамі торфам, тым самым торфам, які здабываецца тут-жа на асінаўскіх балотных абшарах. Да інжынэраў, тэхнікаў і рабочых ляцяць сотні запытаньняў. Байцоў цікавіць усё, пачынаючы ад гайкі і канчаючы генэратарам.

Агледзелі вялікае будаўніцтва.

Агледжана ўсё ад пачатку да канца ад агледаемага торфагенэратара і да апошняга тарфянога стога чорных цаглін. Байцы пабылі ў інтэрнатах рабочых, бальніцы, клюбе і інш.

Выдрыца, сёньня цябе не пазнаць. Успамінаецца час, калі Выдрыца танула ў беспрадоньні балотнай дрыгвы—вакол балота, балота і балота.

Заграў гарністы пад‘ём... Усе байцы як адзін на сваіх мясцох. Няма сьпешкі, няма і спазьненьня—для ўсіх адзін зоў. Полк у баявым парадку пад моцныя гукі палкавога аркестру накіраваўся ў самы цэнтр будаўніцтва Сталінбуд,—туды, дзе стаяць рыштаваньні, дзе будуецца адзінка сацыялістычнае пяцігодкі.

Прайшлі пералесак і зараз-жа намалявалася панарама пурпурна-блакітнага небасхілу, на якім выныркулі контуры рыштаваньняў. Вакол будынка тысячы пераплеценых бэлек, цяжка разгледзець дзе сьцены, дзе вокны, але застаўся кароткі час, хутка будзе аформлены яго сапраўдны твар і выгляд.

Полк каля аграмаднага будынку. Ён тут будзе піць гарбату, пойдзе ў кіно і самае галоўнае агледзіць будаўніцтва,—электрычнае сэрца Беларусі. Сотні рабочых пачалі дзяліцца ўражаньнямі аб працы на вытворчасьці, распытваюць байцы, апавядаючы адначасова пра сваё лягернае жыцьцё, пасьля чаго адчыняецца лятучы мітынг.

Пасьля мітынгу рабочыя спэцыяльна для чырвонаармейцаў прадэманстравалі кіно-карціну „Штурман з прыбоя». Байцы з захапленьнем праглядзілі карціну і дзякавалі за такую таварыскую прыхільную сустрэчу.

Пераменьнікі пераважна ўсе аршанцы і яны зараз, агледзеўшы Сталінбуд, яскрава ўявілі, якую вялікую вартасьць мае Сталінбуд як для прамысловасьці, таксама і для сельскай калектыўнай гаспадаркі.

Спаўзалі шырокія пялёнкі белага вільготнага туману на Асінаўскае возера, агортвалі цэлыя хмары валавянага інею кусты і зарасьлі Асінаўскіх балот, калі полк, пад гукі музыкі, павярнуў да сваіх сяліб—лягеру.

т. І-ва.

ПЕРШЫЯ ЗАЯЎКІ НА НОВУЮ ПАЗЫКУ.

У канторы Белдзяржбанку нашаму супрацоўніку паведамілі, што паступілі заяўкі на 3-ю пазыку індустрыялізацыі ад калектываў ЦВК і СНК БССР на 7000 р., Белпапертрэсту—на 5000 р. і ад шэрагу іншых калектываў.

***

Мы, рабочыя і работніцы фабрыкі цацак „Адраджэньне“ у колькасьці 640 чалавек патрабуем ад Ураду СССР даць адпор абнаглеўшым кітайскім бандытам.

Адначасова дзеля выпаўненьня пяцёхгадовага пляну рэканструкцыі народнае гаспадаркі Саюзу, патрабуем ад Ураду ў найкарацейшы тэрмін выпусьціць 3 пазыку індустрыялізацыі краіны. Падпісваемся адразу, загадзя калектыўна на 7.000 руб.

***

Агульны сход супрацоўнікаў „Белпайгандлю“ лічыць, што кінуты Савецкаму Саюзу кітайскімі мілітарыстымі выклік, зьяўляецца выклікам усей рабочай клясе ўсяго сьвету.

У дзень небясьпекі для нашага Саюзу мы просім урад выпусьціць трэцюю пазыку індустрыялізацыі, на якую мы ўжо падпісаліся ў суме 4.000 р.

На дапамогу індустрыялізацыі краіны.

У сучасны момант, калі індустрыялізацыя Савецкае краіны займае адно з пачэсных месц у сацыялістычным будаўніцтве, камсамольская арганізацыя павінна ісьці ў першых шэрагах у выкананьні пяцігадовага пляну народнае гаспадаркі, у выкананьні задач партыі і ўлады ў гэтай важнай галіне.

Цікавую працу ў гэтым напрамку правялі камсамольцы Полацкага акрфа. Яны разьбіліся групамі па 2-3 асобы, правялі інструкцыйную нараду, пасьля якой пашлі абслугоўваць усе гарадзкія прадпрыемствы, майстэрні, заводы і камсамольскія ячэйкі.

Якая мэта намянёнага абслугоўваньня? Камсамольцы дапамагаюць індустрыялізацыі краіны. Яны правялі дзесяткі сходаў, зрабілі дзесяткі дакладаў, гутарак аб карысьці пазыкі індустрыялізацыі, аб захоўваньні аблігацый у крэдытных установах.

Вынікі: усе маладыя сэзоньнікі-будаўнікі падпісаліся на 2-ю пазыку індустрыялізацыі.

Камсамольцы ячэйкі акрфа падпісаліся на 3-ю пазыку на суму каля 1000 руб.

Сьпір. Міх.

Патрабуюць выпуску новай пазыкі.

На агульным сходзе супрацаўнікаў Менскага акрвыканкому і акрза прынята рэзалюцыя пратэсту супроць наглых учынкаў кітайскіх бандытаў на Усх.-Кітайскай чыгунцы. Сход патрабуе ад ураду выпусьціць новую пазыку індустрыялізацыі.

Здаюць аблігацыі на хаваньне.

Дзяржбанк праз келектыўную падпіску рэалізаваў 2-й пазыкі індустрыялізацыі на 280000 р. За час кампаніі па калектыўнай здачы аблігацый было праведзена працаўнікамі Дзяржбанку 32 сходы. Дагэтуль здадзена калектыўна на хаваньне з кіраўніцтвам на 110.000 руб. і індывідуальна—на 30.000 руб.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР.

ЦЫРКУЛЯРНА.

Аб нарадах па савецкаму будаўніцтву.

Усім акруговым выканаўчым камітэтам БССР.

Ажыцьцяўленьне дзейнасьці саветаў, палепшаньне іх работы ў галіне [illegible]

Пасьпяховае разгортваньне [illegible]

У выкананьне пастановы Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту [illegible]

Нарады па савецкаму будаўніцтву [illegible]

Да кампэтэнцыі нарад па савецкаму будаўніцтву належаць [illegible]

а) заслухоўваньне дакладаў інструктараў выканаўчых камітэтаў аб праробленай [illegible]

[illegible]

Час. вык. абав. Старшыні Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

За Сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **У. Ігнатоўскі.**

29 чэрвеня 1929 г., гор. Менск.

Пастанова

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

пра зьмену арт. 311 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу БССР.

На падставе арт. 7 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 6 лютага 1929 г. [illegible]

1. Артыкул 311 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу БССР [illegible]

„Артыкул 311. Калі сум, атрыманых [illegible]

а) да першага разраду належаць: 1) пратэнзіі рабочых і служачых, якія вынікаюць з законадаўства аб працы, а таксама з калектыўных і працоўных дагавораў; 2) пратэнзіі аб адплаце за калецтва і сьмерць, у тым ліку ў відзе капіталізаваных ва ўстаноўленым парадку выплат; 3) пратэнзіі аб алімэнтах; 4) пратэнзіі аўтараў і іх насьледнікаў аб адплаце за поўнае альбо частковае адчужэньне аўтарскага права; 5) пратэнзіі вынаходцаў і аўтараў прамысловых узораў (апроч юрыдычных асоб), а таксама іх насьледнікаў аб адплаце за скарыстаньне зарэгістраваных вынаходак і прамысловых узораў у частцы, якая не перавышае шасьці тысяч (6.000) рублёў; 6) пратэнзіі прафэсійных саюзаў аб адлічэньні для ўтрыманьня фабрычна-заводзкіх і мясцовых камітэтаў; 7) пратэнзіі аб сацыяльным страхаваньні з належнаю пеняю;

б) да другога разраду належаць: 1) завінавачанасьць па агульна-дзяржаўных і мясцовых падатках з належнаю пеняю; 2) завінавачанасьць па тых непадатковых даходах з належнаю пеняю, на якія законам пашыран парадак спагнаньня, устаноўлены для падаткаў; 3) пратэнзіі Дзяржаўнага Банку Саюзу ССР па яго крэдытных апэрацыях;

в) да трэцяга разраду належаць: 1) пратэнзіі дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў мяшаных акцыйных таварыстваў, а таксама акцыйных таварыстваў з перавагаю каапэрацыйнага капіталу; 2) штрафы [illegible]

г) да чацьвертага разраду належаць усе іншыя пратэнзіі.

Пратэнзіі, якія належаць да першага разраду, задавальняюцца з першых прызначаных для разьмеркаваньня сум па меры іх атрыманьня.

Пратэнзіі кожнага наступнага разраду задавольваюцца пасьля выплаты ўсіх пратэнзій папярэдняга разраду.

Калі сум, якія ёсьць, для задаваленьня пратэнзій якога-небудзь разраду ня хопіць, то гэтыя пратэнзіі задавольваюцца па суразьмернасьці. Аднак, калі сум ня хопіць для задаволеньня ўсіх пратэнзій першага разраду, то спачатку задавольваюцца па суразьмернасьці пратэнзіі, паказаныя ў п. п. 1 і 6 літ. „а" гэтага артыкулу, і тая частка пратэнзіі па сацыяльным страхаваньні, якая належыць з заработнае платы, нявыплачанай да абвяшчэньня немаемнасьці, а ў іншых выпадках да разьмеркаваньня паводле гэтага артыкулу, рэшта-ж завінавачанасьці па сацыяльным страхаваньні задавольваецца толькі з сум, якія асталіся пасьля задаволеньня іншых пратэнзій першага разраду.

Калі разьмяркоўваюцца сумы, атрыманыя ад продажу застаўленае маемасьці, то перш за ўсё задавольваюцца цалкам пратэнзіі, пералічаныя ў арт. 103 Грамадзянскага Кодэксу, і пратэнзіі заставатрымальніка ў парадку, вызначаным паказаным артыкулам Грамадзянскага Кодэксу. [illegible]

II. Увагу да арт. 311 пакінуць у сіле.

Час. вык. абав. Старшыні Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

Нам. Старшыні Савету Народных Камісараў БССР **М. Каркін.**

За Сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **У. Ігнатоўскі.**

29 чэрвеня 1929 г., г. Менск.

Постановление

Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров БССР

об изменении ст. 311 Гражданского Процессуального Кодекса БССР.

На основании ст. 7 постановления ЦИК и СНК Союза ССР от 6-II-1929 г. „Об очередности удовлетворения претензий" (С. З. СССР 1929 г., № 11, ст. 98) Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров БССР постановляют:

I. Ст. 311 Гражданского Процессуального Кодекса БССР изложить в следующей редакции:

„Ст. 311. [illegible]

[illegible]

либо из разрядов, эти претензии погашаются по соразмерности. Однако, в случае недостаточности сумм для полного удовлетворения всех претензий первого разряда, сначала удовлетворяются по соразмерности претензии указанные в п. п. 1-6 лит. „а" настоящей статьи, и та часть претензий по социальному страхованию, которая причитается с заработной платы, не выплаченной до об'явления несостоятельности, а в прочих случаях до распределения в порядке настоящей статьи, остальная же часть задолженности по социальному страхованию удовлетворяется лишь из сумм, оставшихся после удовлетворения прочих претензий первого разряда.

При распределении сумм, вырученных от продажи заложенного имущества, прежде всего полностью удовлетворяются претензии, перечисленные в ст. 103 Гр. Кодекса, и претензии залогодержателя, в порядке, определенном означенной статьей Гражданского Кодекса, после чего удовлетворяются перечисленные в настоящей статье претензии, не входящие в список претензий, указанных в ст. 103 Гражданского Кодекса.

Требования о возврате взносов в складочный капитал в случае ликвидации полных товариществ, на вере, товариществ с ограниченною ответственностью, синдикатов и кооперативных организаций—удовлетворяются лишь после полного погашения и обеспечения всех долгов ликвидируемого предприятия или организации.

Расчет причитающихся взыскателям сумм составляется судебным исполнителем или заменяющим его лицом в течении трех дней со дня получения денег".

II. Примечание к ст. 311 оставить в силе.

Вр. исп. обяз. Председателя Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Хацкевич.**

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров БССР **М. Каркин.**

За Секретаря Центрального Исполнительного Комитета БССР **В. Игнатовский.**

29 июня 1929 г., г. Минск.

Пастанова

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

пра зьмену пастановы ЦВК і СНК БССР за 10 кастрычніка 1925 г. „пра Ордэн Працоўнага Чырвонага Сьцягу БССР".

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць зрабіць наступныя зьмены ў пастанове ЦВК і СНК БССР за 10 кастрычніка 1925 г. „Пра Ордэн Працоўнага Чырвонага Сьцягу БССР" (З. З. БССР 1925 г., № 1, арт. 3):

1. Арт. 10 запісаць у наступнай рэдакцыі:

„10. Асобы, нагароджаныя Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сьцягу БССР, маюць такія самыя льготы, што і гэроі працы, паводле пастановы ЦВК і СНК БССР за 2-е лютага 1928 г. „Пра льготы для гэрояў працы" (З. З. БССР 1928 г., № 9, арт. 67)".

2. Арт. 12 скасаваць.

Час. вык. абав. Старшыні Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

Нам. Старшыні Савету Народных Камісараў БССР **М. Каркін.**

За Сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **У. Ігнатоўскі.**

6 ліпеня 1929 г., г. Менск.

Постановление

Центрального Исполнительного Комитета и Совета Нар. Комиссаров БССР

об изменении постановления ЦИК и СНК БССР от 10-го октября 1925 г. „Об Ордене Трудового Красного Знамени БССР."

Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров БССР постановляют внести следующие изменения в постановление ЦИК и СНК БССР от 10 октября 1925 г. „Об Ордене Трудового Красного Знамени БССР" (С. У. БССР 1925 г., № 1, ст. 3):

1. Ст. 10 изложить в следующей редакции:

„10. Лица, награжденные Орденом Трудового Красного Знамени БССР, имеют те же льготы, что и герои труда согласно постановления ЦИК и СНК БССР от 2-го февраля 1928 г. „О льготах для героев труда" (С. З. БССР 1928 г. № 9, ст. 67)."

2. Ст. 12 исключить.

Вр. исп. обяз. Председателя Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Хацкевич.**

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров БССР **М. Каркин.**

За Секретаря Центрального Исполнительного Комитета БССР **В. Игнатовский.**

6 июля 1929 г., г. Минск.

ХРОНІКА.

У камісіі садзейнічаньня дзяржкрэдыту і ашчаднай справе.

Учора, пад старшынствам тав. Хацкевіча, адбылося пасяджэньне цэнтральнай камісіі садзейнічаньня дзяржкрэдыту і ашчаднай справе. Прынята адозва да ўсіх камісій садзейнічаньня дзяржкрэдыту і ашчаднай справе, у якой зьвернута ўвага на неабходнасьць найбольшага зьберажэньня сродкаў і на лепшую пастаноўку ашчаднай справы.

На пасяджэньні камісіі тав. Хацкевіч зрабіў паведамленьне аб тым, што, у зьвязку з масавым патрабаваньнем з боку працоўных аб выпуску 3-й пазыкі індустрыялізацыі краіны, Урад Саюзу ССР мае на ўвазе ў бліжэйшыя дні выдаць спэцыяльны закон па гэтым пытаньні.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАГА ЗЬЛЁТУ ПІАНЭРАЎ

Учора пад старшынствам т. Ігнатоўскага адбылося пасяджэньне Камітэту Садзейнічаньня Ўсебеларускаму Зьлёту Піанэраў.

Прадстаўнік ЦК ЛКСМБ тав. Рывін праінфармаваў аб праробленай працы да Ўсебеларускага Зьлёту Піанэраў. Зьлёт піанэраў назначан на 19 жніўня і разьлічан на 500 піанэраў, якія прыедуць з розных акруг.

Утвораны камісіі садзейнічаньня Ўсебеларускаму Зьлёту пры Менскім Акрвыканкоме і гарсавеце. Тав. Рывін адзначыў, што слаба ўцягнута ў гэту працу савецкая грамадзкасьць, асабліва прафсаюзы.

Пастаноўлена выдаць адозву ад імя камітэту да ўсіх савецкіх грамадзкіх арганізацый і культурных устаноў аб дапамозе арганізацыі піанэрскага зьлёту.

Камісія зацьвердзіла праграму піанэрскага зьлёту, а таксама зьвярнула ўвагу на неабходнасьць больш шырокага асьвятленьня падрыхтоўкі і правядзеньня Ўсебеларускага Зьлёту Піанэраў.

НА ФРОНЦЕ БАРАЦЬБЫ З АЛКАГАЛІЗМАМ.

На апошнім пленуме таварыства па барацьбе з алкагалізмам быў абгаворан даклад акруговага інспэктара аховы здароўя т. Нісенбаума, які прыехаў са зьезду антыалкагольных таварыстваў у Маскве. Апрача таго, абгаворана інфармацыя доктара Афонскага аб працы ячэек таварыства ў летні час і аб арганізацыі новых ячэек.

Пленум запрапанаваў камітэтам таварыства на падставе прынятых усесаюзным зьездам пастаноў распрацаваць кантрольныя пляны па Менску і БССР на наступны год і пяцігодку. Пленум адзначыў недастатковасьць сеткі антыалкагольных ячэек на прадпрыёмствах і лічыць неабходным, каб культаддзелы ЦП саюзаў уцягнулі фабзавмясцкомы ў арганізацыю ячэек таварыства там, дзе іх няма.

У далейшай працы вызначана арганізацыя культурных чайных, арганізацыя лячэньня алкаголікаў, узмацненьне барацьбы з шынкарствам. Пленум зьвярнуўся з просьбай у Менскі гарсавет аб прадастаўленьні ў бліжэйшы тэрмін памяшканьняў для арганізацыі культурных чайных і ў Нар. Кам. Юстыцыі—узмацніць рэпрэсыўныя меры па барацьбе з шынкарствам. Перад Наркамздравам пастаўлена пытаньне аб вызначэньні ложкаў у больніцах для лячэньня алкаголікаў.

ПА МЕНШЧЫНЕ ЗАКЛЮЧАНА 10800 ПРАЦДАГАВОРАЎ НА БАТРАКОЎ.

Гэтымі днямі адбылася менская акруговая нарада раённых інструктароў ЦП саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых. Нарада падвяла вынікі кампаніі па заключэньні працоўных дагавораў на батракоў.

Па Меншчыне да 1 ліпеня заключана 10800 працдагавораў, і ёсьць надзея, што плянавае заданьне будзе выканана. Больш 1000 дагавораў перазаключана, бо ранейшыя не адпавядалі існуючым законам і патрабаваньням саюзу. Заработная плата батрацтва ў асноўным адпавядае запатрабаваньням прафсаюзу.

Нарада адзначыла, што пераход на інстытут райінструктароў замест раймясцкомаў сябе апраўдаў, але ёсьць і слабыя месцы ў працы асобных інструктароў. Напрыклад, у Бягомлі, Копылі і Грэску мала заключана дагавораў, нізкая зарплата і інш. парушэньні патрабаваньняў саюзу. ЦСПСБ арганізаваў рабочую брыгаду ў ліку 18 чал. у дапамогу саюзу. Прадстаўнікі брыгады будуць дапамагаць райінспэктарам у справе праверкі працдагавораў і заключэньня іх.

Нарада вызначыла задачы райінструктароў на бліжэйшыя 2 месяцы.

Нарада працаўнікоў кас ашчаднасьці.

Галоўная каса ашчаднасьці на 20 ліпеня склікае нараду працаўнікоў кас ашчаднасьці Менскай акругі. У цэнтры працы нарады—узмацненьне работы кас ашчаднасьці ў галіне рэалізацыі дзяржаўных пазык, аб палепшаньні абслугоўваньня ўкладчыкаў і аб сацыялістычным спаборніцтве.

Замест сынагогі—клюб.

ЦП саюзу швэйнікаў адпусьціла 20000 рублёў на абсталяваньне пад клюб былой віцебскай харальнай сынагогі.

Сынагога гэта па патрабаваньні рабочых-швэйнікаў Віцебску была перададзена ім пад клюб. Пераабсталяваньне будзе скончана сёлета. Клюб зможа абслужыць да 1200 чал.

Курсы для падрыхтоўкі вылучэнцаў.

Цэнтральнае праўленьне саюзу транспартнікаў у бліжэйшым часе арганізуе ў Менску вячэрнія курсы для падрыхтоўкі вылучэнцаў, якія вызначаны па адміністрацыйна-гаспадарчыя пасады заместа вычышчаных.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 19-га ЛІПЕНЯ 1929 г.

	Куп.	Прад.
1-я 6 проц. залат. выйгр. паз.	4.81	—
2-я 6 проц. выйгр. паз.	—	—
Бяспроц. выйгр. пазыка 1926 г.	126.75	128.75
10 проц. дзярж. пазыка. 1927 г.	26.32	26.42
6 проц. дзярж. выйгрыш. пазыка індустр.	25.65	25.75
3-я сялянск. выйгр. паз. 27г.	5.03,5	—
12 проц. дзярж. унутр. 1927 г.	101.59	—
Дзярж. паз. узм. сял. гасп.	10.55	10.60
2-я 6 проц. выйгр. паз.	26.83,5	26.93,5
Пазыка індустр.	26.07,5	26.17,5
11 проц. дзярж. унутр. пазыка 1928 г.	104.19	104.24
Пазыка 1929 г.	100.40	100.80

Буйны рост калгасаў у БССР.

На 15 красавіка г. г. у БССР было 343 калгасы. Па пляну было вызначана арганізаваць за летні час—да 1 кастрычніка—156 новых калгасаў, а да 15 чэрвеня ўжо арганізавалася 227 калгасаў; такім чынам, звыш плянавых меркаваньняў арганізавана 71 калгас. Усяго зараз у БССР ёсьць 570 калгасаў.

Адстаюць у справе калектывізацыі Віцебская і Менская акругі, дзе пераважна ўтвараюцца дробныя калгасы.

Крэдыты на сел. гаспадарку.

Дзяржплян БССР зацьвердзіў крэдыт на 4 квартал бяг. году. На вытворчае крэдытаваньне сельскай гаспадаркі ў суме 4.586.000 руб., з іх: на набыцьцё машын—1.170.000 руб., на вапнаваньне—270.000 руб., на электрыфікацыю, на індустрыялізацыю сельскай гаспадаркі—970.000 руб., на мэліярацыю—660.000 р. і на ўпрадкаваньне мястэчак—200.000 р.

Перападрыхтоўка прафактыву.

З пачатку новага навучальнага году саюз скуранікаў у Менску арганізуе прафсаюзную школу для прафактыву на 30 чалавек. Апрача таго будуць утвораны 6-тыднёвыя вячэрнія курсы для падрыхтоўкі кіраўнікоў прафгурткоў на 25 чал. Такія-ж курсы будуць арганізаваны ў Гомелі і Віцебску.

Антысэміты выключаны з саюзу.

Цэнтральнае праўленьне саюзу хімікаў зацьвердзіла пастанову агульнага сходу рабочых шклозаводу „Праца" аб выключэньні з членаў саюзу антысэмітаў. Завкому заводу за невыкананьне дырэктыў пленуму ЦП па інтэрнацыянальнаму выхаваньню абвешчана суровая вымова.

Да пераходу на 7-гадзінны рабочы дзень

Паміж іншымі фабрыкамі хімічнай прамысловасьці на 7-гадзінны рабочы дзень павінна быць пераведзена і фабрыка „Везуві" у Нова-Баліцы. ЦП саюзу хімікаў выказалася за тое, каб „Везуві" на 7 гадзінны рабочы дзень быў пераведзен у 1929-30 годзе, побач з гэтым ЦП знаходзіць неабходным увязаць пераход на 7 гадз рабочы дзень з пытаньнем праца на беспераппынны тыдзень.

Пабудова рабочай амбуляторыі.

У бліжэйшым чесе на Нова-Маскоўскай вуліцы пачнецца пабудова новай раённай амбуляторыі. Будаўніцтва разам з абсталяваньнем будзе каштаваць 100000 руб. У новай амбуляторыі будзе спэцыяльнае аддзяленьне па дзіцячых хваробах. Будаўніцтва амбуляторыі будзе скончана да восені 1930 г.

Скончыліся курсы старшынь сельсаветаў.

У Гомелі зачыніліся курсы падрыхтоўкі старшынь сельсаветаў. Курсанты пасьпяхова прапрацавалі праграму курсаў. У працэсе вучобы яны знаёміліся з працай акруговых устаноў і выяжджалі ў раёны для абсьледваньня іншых сельсаветаў.

КІНО „КУЛЬТУРА".

„МАТРОС ГАЛАЙ".

Сюжэт фільму нескладаны: Матрос Янка Галай прыехаў у вёску на пабыўку. У вёсцы—засільле кулакоў. Беднята не мае ні каня, ні плуга, зямлю ў арэнду паддавала... Сельсавет паддаўся кулацкаму ўплыву. Каб дапамагчы беднаце, Галай з мясцовай камсамольскай ячэйкай і актывам склікае сход, які пастанаўляе купіць аднаго каня на ўсіх, сталёвага—трактар. Кулакі дамагаюцца, каб трактар быў ім перададзены. Сход паддаецца іх уплыву і згаджаецца на гэта. Але актыў і ячэйка ня згодны. Праз газэту яны дабіліся таго, што земаддзел, які спачатку стаў на старану кулацкай „арцелі", перадае трактар бядняцкаму калгасу. Кулакі псуюць трактар, за што арыштаваны, а адрамантаваны трактар узорвае сялянскае поле...

Так разгорнут сюжэт фільму, які зьяўляецца адначасова агітацыяй за трактар і калгас. Барацьба за трактар паказана даволі добра, але барацьба за калгас не знайшла свайго адлюстраваньня ў фільму. Мясцамі ў фільму добра адлюстравана клясавая барацьба на вёсцы, але ёсьць таксама рад слабых месц, якіх многа і ва ўсім фільму. Як адно з такіх, адзначым павярхоўнае адлюстраваньне вясковага быту.

Аднак, уцалку фільм глядзіцца вельмі добра, рад момантаў выклікаюць шчыры сьмех усяе публікі, спачуваньне ці, наадварот, пагарду да тых ці іншых гэрояў.

Для фільму ўдала падабраны ансамбль артыстаў. У галоўных ролях артысты Штраух, Пятроўскі, Вярнынін, Плюшэнталь-Тамарына, Ленская, Цяпкіна і інш.

Фільм ставіў рэжысэр Урынаў.

Габ.

Папраўка.

У газэце „Савецкая Беларусь" за 17 ліпеня ў аддзеле хронікі паведамлялася, што ўжо вырашана пабудаваць помнік Леніну на пляцу Волі.

Паведамленьне не адпавядае сапраўднасьці, бо зьяўляецца яшчэ незацьверджаным праэктам гарадзкога архітэктара т. Клімава.

Апавяшчэньні.

— Сёньня, 19 ліпеня, а 6 з пал. гадз. увечары ў клюбе Карла Маркса адбудзецца сход партактыву г. Менску, на якім зробіць даклад „аб чарговых задачах парт. арганізацыі"—т. Славінскі.

Білеты на ўваход—па райкомах КПБ. Сябры ЦК, АК, прэзыдыуму ЦКК і АКК уваходзяць па сваіх мандатах.

САД АСЬВЕТЫ.

Сёньня кіно „Каламута" („Муть"). Пач. а 10 гад.

Час. вык. абав. адказн. рэдактара **П. ШАСТАКОЎ.**

ТЭАТР—КІНО—ЦЫРК

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР. ГАСТРОЛІ МУЗЫЧНАЙ КАМЭДЫІ пятніца, 19 ліпеня **„ЖРИЦА ОГНЯ"** у 3-х дзеях. ПАЧАТАК А 9-Й ГАДЗІНЕ.

ЦЫРК — СЁНЬНЯ — ВЫКЛЮЧНАЯ У СЭЗОНЕ ПРАГРАМА З УДЗЕЛАМ НОВА ПРЫБЫЎШЫХ ГАСТРАЛЁРАЎ. З прычыны грандыёзнай праграмы пач. роўна а 9 г. увеч. Па заяўках фабкомаў і мясцкомаў—скідка.

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА", АД АЎТОРКА, 16 ЛІПЕНЯ мастацкі баявік **„МАТРОС ГАЛАЙ"** у 6 частк. Пач. сэансу роўна а 8 гадз. Каса адчынена ад 6 гадз.

КІНО-САД «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» Савецкая № 71. 1) Тры пакоі з кухняю 2) Па Конго. Пачатак—9 г. 15 хв. і 10 г. 45 хв. Каса а 7 гадзіне.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ». З аўторка 16 ліпеня Новы фільм вытворчасьці «ВУКФУ» **„Млын на ўзьлесьсе".** Драма ў 6 частках.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ 1) Лялька з мільёнамі 2) Марак. Пачатак сэансаў 7 г. 15 хв. Каса адчынена а 6 гадз.

Галоўлітбел 595.

ПАРАДАК ПАДАЧЫ ЗАЯЎ

у адкрываемыя новыя навучальныя ўстановы.

У зьвязку з тым, што новыя навучальныя ўстановы могуць быць адчынены толькі з 1-га кастрычніка гэтага году, вызначаецца наступны парадак падачы заяў і дакумантаў у гэтыя навучальныя ўстановы, прычым заявы будуць прымацца да 15-га верасьня 1929 году.

НАЗВА НОВАЙ НАВУЧАЛЬНАЙ УСТАНОВЫ	КУДЫ НАЛЕЖЫЦЬ ПАДАВАЦЬ ЗАЯВЫ І ДАКУМАНТЫ.
1) Менскі Хэмічны Тэхнікум	У Менскі Палітэхвікум.
2) Менскі фізкультурны Тэхнікум	У Народны Камісарыят Асьветы.
3) Менскі Дашкольны Тэхнікум	» »
4) Двохгадовыя Пэдагагічныя Курсы: а) у Воршы, б) Барысаве, в) Полацку, г) Мазыры	У Белпэдтэхнікумы, якія знаходзяцца ў гэтых гарадох.
5) Аднагадовыя Пэдагагічныя Курсы: а) у Гомелі, б) у Менску, в) у Магілеве, г) у Віцебску	У Белпэдтэхнікумы, якія знаходзяцца ў гэтых гарадох.
д) у Рэчыцы	Рэчыцкаму Раённаму Інспэктару Нарасьветы.
6) Рэчыцкі Пэдагагічны Тэхнікум	Яму-ж.
7) Лепельскі Пэдагагічны тэхнікум	Лепельскаму Раённаму Інспэктару Нарасьветы.
8) Прафшколы: а) Дрэваапрацоўшчыкаў у Бабруйску, б) Хімікаў у Менску (на яўрэйскай мове ў Гомелі), в) Кулінараў у Віцебску, г) Мэдсясьцёр у Віцебску, д) Дарожных майстроў і дзесятнікаў у Магілеве, е) Агнятрывалага будаўніцтва ў Менску, Копылі, Аршанскай акр. і Мазыры, ж) Лясная ў Васілевічах, з) Браварства і крахмалу ў Чырвоным Беразе, Бабруйскай акругі, і) Па апрацоўцы драўніны ў Барысаве, к) Яўрэйская Сельска-Гаспадарчая ў Віцебску, л) Культуры балот у Скрыгалаве, Мазырскай акругі.	У Прафшколы, якія знаходзяцца ў акруговых гарадох—гарадзкім Інспэктарам Нарасьветы. Ва ўсіх іншых мясцох—раённым Інспэктарам народнае асьветы.
9) Навучальна-практыкавальныя майстэрні, пералічаныя ў „даведчыку для паступаючых у навучальныя ўстановы"	Таксама.
10) Розныя курсы, пералічаныя ў „даведчыку для паступаючых у навучальныя ўстановы".	Таксама.
11) Рабфакі: а) Гомельскі Дзённы	У Гомельскі вячэрні Рабфак.
б) Аршанскі Вячэрні	Аршанскаму Акруговаму Інспэктару Нар. Асьветы.
в) Бабруйскі Вячэрні	Бабруйскаму Акр. Інспэктарыяту Нар. Асьветы.
12) Віцебскі Вячэрні Рабочы Універсытэт	У Віцебскі Дзённы Рабфак.

Нам. Народнага Камісара Асьветы **СЛОНІМ.**

БАЛЯНС

Магілеўскага гарадзкога Камбінату на 1-е кастрычніка 1928 г.

АКТЫЎ.

І. Маемасьць.	
1. Будынкі і пабудовы: а) Жылыя будынкі і службы	5033—30
б) Пабудовы	775 —
разам	5808—80
2. Гаспадарчы інвэнтар	10225—92
Усяго	16034—22
У. Матар'ялы.	
1. Дапам. матар'ял па садоўніцтву	1572—22
Х. Грашовыя сродкі.	
1. Бягучыя рахункі	861—15
XVI. Падсправаздачн. сумы	1730—30
XVII. Дэбітары.	
1. Дэбітары розныя	1579—72
Балянс	21777—91

ПАСЫЎ.

І. Капіталы.	
1. Статутны	15533—61
2. Амартызацыйны	2462—77
3. Рэзэрвовы	106—49
Усяго	18102—87
ІІ. Фонды.	
1. Фонд палепшаньня быту раб. і служ.	106—49
ІХ. Крэдытары.	
1. Рабочыя і служачыя	608—40
2. Крэдытары розныя	849—41
Разам	1457—81
XII. Вынікі.	
1. Прыбытак за бягучы год	2110—74
Балянс	21777—91

Рахунак прыбыткаў і страт.

Страты.

Страты ад выкан. работ (чужыя заказы)	1485—92
Гандлёвыя выдаткі	1056—82
Агульна-адміністрац. выдаткі	1656—61
Усяго страт	4199—35
Чысты прыбытак	2110—74
Балянс	6310—09

Прыбыткі:

Прыбыткі ад выкан. работ (чужыя заказы)	6226—29
Проц. атрыманыя (на бяг. рах.)	53—80
Выпадковыя прыбыткі	30 —
Усяго прыбыткаў	6310—09
Балянс	6310—09

Нам. Заг. Магілеўск. Гаркамгасу **Казакевіч.**

Бухгальтар **Дзьмітрыеў.**

Балянс і рахунак прыбыткаў і страт зацьверджаны сталай камісіяй пры Магілеўскім Акрфінаддзеле 21-II—29 г. (пр. № 1) і прэзыдыумам РВК 28-III—29 г. (пр. № 89) і да друку дазволены.

Маг. Акрфа **Бароўскі.**

Менск, дзяржаўная друкарня